For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 56

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 21, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

Valentine Kalan 2-13-8
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10031

Hanoi odklanja vsake razgovore o premirju

Le brezpogojno končanje letalskih in vseh drugih napadov na Severni Vietnam bi moglo odpreti vrata razgovorom. V Saigonu so mnenja, da čas za razgovore še ni prišel.

TOKIO, Jap. — Ko je predsednik ZDA L. B. Johnson na otoku Guamu izjavil, da je namen konference, na katero je tja prišel, iskanje častnega končanja vojskovanja v Vietnamu, je Hanoi izjavil, da ne mara nič slišati o razgovorih, dokler ne končajo Združene države svojega "napada" na Severni Vietnam.

Zunanje ministrstvo v Hanoiu je dalo preko radia Hanoi izjavo, v kateri trdi, da je ameriška zahteva po primernem odgovoru Hanoia na prekinitev letalskih napadov na Severni Vietnam "tolovajska logika". Ameriški "imperialisti bombardirajo Severni Vietnam enostransko ker Severni Vietnam ne more bombardirati ZDA), zato morajo to bombardiranje brezpogojno ustaviti... Zahteva po zmanjšanju vojskovanja in premirju v času, ko ima pol milijona ameriških čet zaseden Južni Vietnam, je zahteva, naj se vietnamsko ljudstvo poda napadalcem".

Severni Vietnam smatra ves Vietnam za enoto in zato za svojo pravico, da "brani Južni Vietnam pred napadalci". Ženevska konferenca leta 1954 je Vietnam razdelila v Severni komunistični in Južni nekomunistični. Obljubila je istočasno ljudsko glasovanje o morebitni združitvi obeh. Ko do tega glasovanja v določenem času ni prišlo, je Severni Vietnam organiziral in sprožil "narodno-osvobodilno borbo" v Južnem Vietnamu in jo potem, ko je vlada v Saigonu poklicala na pomoč Združene države, podprl s svojimi lastnimi oboroženimi silami.

Nguyen Cao Ky, predsednik vlade Južnega Vietnama, je prepričeval predsednika Johnsona in njegove svetovalce na Guamu, da Severni Vietnam v svojih ciljih ne bo popustil, dokler ne bo vojaško trdno pritisnjen k tlom spoznal, da ti niso dosegljivi, vsaj ne za sprejemljivo ceno. Ky je zato predlagal odločno nadaljevanje vojskovanja in še njegovo razširjenje.

Sv. oče pripravlja okrožnico o boju proti lakoti?

VATIKAN. — V Vatikanu se širijo glasovi, da sv. oče pripravlja obširno okrožnico, ki v njej obravnava problem lakote po svetu. Morda bo okrožnica objavljena že na Veliko noč. V njej bodo gotovo sistematično razvite tiste osnovne misli, ki jih je papež že večkrat omenjal v svojih nagovorih, kar jih je imel zadnje čase.

Vremenski prerok pravi:

Danes zjutraj se je začela pomlad. Dež je v našem delu dežele pobral ostanke snega, toda zvečer utegnemo videti svežega. Najvišja temperatura danes 44.

Novi grobovi

Frank Tanko

V nedeljo je nenadoma umrl Frank Tanko s 1326 E. 55 St., star 62 let, rojen v Prigorici pri Ribnici, od koder je prišel l. 1950. Po poklicu je bil mizar. Tukaj zapušča bratranca Franka Vidervola in Cyrila Sesareka. Pogreb bo jutri v sredo ob devetih dopoldne iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob treh.

Frank B. Miklich

V Whitecliffe Manor Nursing Home je umrl 58 let stari Frank B. Miklich s 1276 E. 141 St., samski sin pok. Franka in pok. Frances, roj. Bostjancic, brat pok. Dorothy Navoda, Frances Devlin, Mollie Champa, Mary Becknell (Calif.) in Rosalie Dauper. Pokojni je bil rojen v Aurori v Minnesoti, od koder je prišel v Cleveland l. 1923 in bil zaposlen 26 let pri Eaton, Yale and Towne Corp. Bil je član SNPJ št. 158. Pogreb bo iz Zeletovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 9.15, v cerkev sv. Filomene ob desetih, nato na Kalvarijo.

Josephine Rovtar

Včeraj zjutraj je umrla 84 let stara Josephine Rovtar, s 792 E. 156 St., roj. Vrčon v vasi Place na Primorskem, vdova po l. 1939 umrlem možu Leonu, mati Leona S. (Columbus), Victorja, Mirka L., Mrs. Mary Oberstar, Mrs. Emilia Nangle (Detroit) in Mrs. Josephine Leach, 15-krat stara mati in 7-krat pramati. Pokojna je bila članica SNPJ št. 312, ADZ št. 22, ABZ št. 37 in SŽZ št. 10. Pogreb bo v četrtek ob 10.30 iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. na Highland Park pokopališče pod vodstvom Mary A. Svetek.

Papir uvažamo tudi iz Evrope

BOSTON, Mass. — Združene države uvozijo povprečno zadnja leta okoli 260,000 ton papirja iz Evrope, še več pa seveda iz sosednje Kanade, enega največjih producentov papirja na svetu.

Džibuti se odločil ostati pri Franciji

Pristaši neodvisnosti govore o volivnih goljufijah in volivnega izida nočejo priznati.

DŽIBUTI, Fr. Som. — Po še nedokončnih volivnih izidih je okoli 60% prebivalstva Francoske Somalije glasovalo za to, da naj ta ostane še dalje povezana s Francijo, ostali pa so se izjavili za državno neodvisnost. Za to so v glavnem glasovali prebivalci samega glavnega mesta Džibuti, ki pripadajo somalijskim plemenom, med tem ko je prebivalstvo notranjosti, ki pripada drugim plemenom, glasovalo za ohranitev vezi s Francijo.

De Gaulle je dal prebivalstvu nekdanje francoske kolonije, ki meri dobrih 9,000 kv. milj površine, jasno izbiro: ali glasovanje za Francijo in ohranitev sedanje gospodarske in tehnične pomoči ter zunanjo varnost ali pa popolna ločitev z umikom francoške uprave, gospodarskih strokovnjakov in vse pomoči ter verjetnost vojnega spora med Abesinijo in Somalijo, pri čemer bi deželica ne bila neodvisna država, ampak bojišče.

Džibuti z okolico je pomemben zato, ker vodi od tam edina železnica v notranjost Abesinije vse do glavnega mesta Adis Abebe. Jasno je, da Abesinija ne bi trpela, če bi seveda mogla preprečiti, da bi Džibuti padel pod oblast njej sovražne Somalije.

Zagovorniki neodvisnosti, ki so pri ljudskem glasovanju ostali manjšina, trdijo, da glasovanje ni bilo svobodno, da so se poleg tega vršile hude goljufije in zato glasovanja ne bodo priznali. Borili se bodo še dalje za neodvisnost Francoske Somalije. Kaj v Parizu mislijo o teh grožnjah, še niso povedali.

Povprečni nagrobnik stane $500

CHICAGO, Ill. — Povprečni nagrobnik v Združenih državah stane okoli $500.

Skozi Makao ni več poti v svobodo za Kitajce

MAKAO, Kit. — Ta komaj 6 kv. milj obsegajoča posest Portugalske na obali Kitajske je bila skozi 400 let zatočišče vseh, ki so pribežali sem iz Kitajske ali iz Japonske, ko je tam prišlo do hudega preganjanja kristjanov v 17. stoletju. Makao je bil namreč tudi izhodišče za misijonske napore na Kitajskem in na Japonskem. Na Kitajskem ti niso bili kaj prida uspešni, na Japonskem pa je misijonsko delo nekaj časa naravnost cvetelo. Krvavo preganjanje ga je zaustavilo.

V to portugalsko kolonijo so se zatekali Kitajci, ki se niso čutili več varne doma. Preko nje pa dalje v svet. Tega sedaj ni več. V preteklih tednih so portugalske oblasti vrnile rdeči Kitajski ducat beguncev, ki so skušali v Makau iskati zatočišče ali pa preko njega iti dalje v svobodo.

Portugalska se je vdala kitajskemu pritisku, da bi preprečila enostavno kitajsko zasedbo Makao, ki je v portugalski posesti že 400 let, kot je to storila pred nekaj leti Indija, ko je zasedla Goo, kjer so Portugalci ustanovili svoje oporišče kmalu potem, ko so koncem 15. stoletja okoli južne Afrike našli morsko pot v Indijo.

Tilo hoče več izvoza v Latinsko Ameriko

BEOGRAD, SFRJ. — Jugoslavija je v zadnjem četrtletju lanskega leta izvozila v države Latinske Amerike le za 12.5 milijona dolarjev svojega blaga, kupila pa ga je tam v istem času za 49 milijonov. To ji seveda ne gre v račun, zato išče v posebni okrožnici, ki so jo poslali vsem državam v Latinski Ameriki, pota in možnosti za povečanje svojega izvoza v te države.

Naloga je več kot težavna, ker jugoslovansko blago v tem delu sveta ni znano, kot ne njegova kakovost in cena v sorazmerju z izdelki zahodno-evropskih dežel in Združenih držav. Od 12.5 milijonov jugoslovanskega blaga, ki ga je šlo v Latinsko Ameriko, je vzela za 5 milijonov Kuba.

V SAIGONU SO HANOIU PREDLOŽILI POGAJANJA

Na svojem povratku s konference na otoku Guam je danes predsednik republike Van Thieu objavil časnikarjem, da je Južni Vietnam predložil Severnemu Vietnamu nekaj dni pred začetkom konference na Guamu razgovore o miru. Doslej na svoj predlog še ni dobil nobenega odgovora.

SAIGON, J. Viet. — Konferenca na otoku Guamu med vodniki Združenih držav in Južnega Vietnama je bila včeraj zaključena. Posvečena je bila v prvi vrsti pregledu položaja dosedanjih naporov in njihovih uspehov. Gen. Westmoreland je poročal o vojaškem naporu, ki je bil na splošno uspešen. Rdečim se tudi z vso podporo rednih vojaških oddelkov Severnega Vietnama ni posrečilo doseči nobene večje zmage v boju z Amerikanci. Včeraj so doživeli svoj prvi velik poraz v spopadu z enotami 9. ameriške divizije, ko so napadli enega od njenih bivakov. Gen. Westmoreland je v bistvu dejal, da je bilo dosedanje vojskovanje uspešno, da pa bo treba še veliko storiti. Tudi program pomirjevanja podeželja je začel kazati uspehe, najboljši dokaz za njegovo uspešnost je povečanje terorja rdečih proti starešinam podeželskih naselij.

Predsednik Johnson je prepričan, da Severni Vietnam še ni pripravljen opustiti svojega načrta za osvojitev Južnega Vietnama s pomočjo "narodno-osvobodilnega boja" in da bo zato potreba vojaški napor nadaljevati. V zaključnem poročilu ni bilo nič rečenega o povečanju ameriških vojaških sil v Južnem Vietnamu, dosežen pa je bil dogovor o povečanju napora za pridobivanje podeželskega prebivalstva za vlado v Saigonu.

Hanoi ni odgovoril

Predsednik vlade Južnega Vietnama Nguyen Cao Ky je izjavil, da Južni Vietnam in njegovo ljudstvo ne bosta nikdar pristala na koalicijsko vlado, v kateri bi bili zastopani komunisti, prav tako Južni Vietnam komunizma ne mara in ga nihče ne more prisiliti, da bi ga sprejel. Ky je ostro napadel zagovornike končanja letalskih napadov na Severni Vietnam in kritike njegove vlade, med njimi tudi sen. R. F. Kennedyja. "Vsi kriče: Končajte bombardiranje!... Sedaj je red na nas, da nekaj povemo. Končajte infiltracijo, končajte te stvari in mi se bomo pripravljeni pogajati," je dejal Ky.

Po povratku s konference na Guamu je predsednik republike gen. Nguyen Van Thieu povedal časnikarjem, da je Južni Vietnam po "potih,, ki so mu odprta", predložil Severnemu Vietnamu razgovore o miru. Predlog je bil odposlan nekaj dni pred začetkom konference na Guamu. Iz Hanoia doslej še ni bilo nobenega odgovora. Predsednik vlade Ky je zato dejal časnikarjem, da jim ne more razkriti nobene podrobnosti predloga.

Ky je povedal že na Guamu, da njegova vlada ne more priznati "Narodne osvobodilne fronte" pri morebitnih pogajanjih, da pa nima nič proti temu, če njene zastopnike vključi v svojo delegacijo Severni Vietnam. Cilj vsakih pogajanj mora biti zajamčenje neodvisnosti Južnega Vietnama.

Predlog zakona o civilnih pravicah parceliran

WASHINGTON, D.C. — Že takrat, ko je predsednik Johnson poslal letošnji zakonski predlog o civilnih pravicah na Kapitol, so pesimisti trdili, da bo osnutek doživel usodo lanskega predloga. Bo pokopan, ker je pravzaprav le ponovna izdaja lanskega načrta. Da pa predlog ne doživi take usode, so sedaj v Kongresu sklenili, da ga bodo razbili na posamezne manjše zakonske načrte, morda na pet ali šest, kolikor ima namreč načrt poglavij. Določeni so že senatorji, ki bodo dostavili senatu nove načrte.

Pričakujejo, da bo nekaj načrtov končno vendarle uzakonjeno, ne pa vsi. Zelo malo upanja na uspeh ima na primer poglavje, ki naj uredi pravice črncev pri iskanju stanovanj in nakupu stanovanjskih hiš.

Predsednik Johnson je pristal na novo taktiko, da bi vsaj rešil nekaj poglavij iz prvotnega zakonskega načrta.

Črnske organizacije niso naravno zadovoljne s tem. Kako bodo pa protestirale, se še niso zmenile.

Usadi zahtevali 200 mrtvih v južni Braziliji

SAO PAULO, Brazil. — Hudo deževje je sprožilo ob južni obali pri mestecu Caraguatatuba močne zemeljske usade. Pri tem je našlo smrt okoli 200 ljudi, okoli 500 pa je bilo ranjenih.

Iz Clevelanda in okolice

Asesment—

Društva, ki zborujejo v SND na St. Clair Avenue, bodo pobirala asesment v petek, 24. marca.

Seja prestavljena—

Klub slov. upokojencev v Newburgu ne bo imel seje 22. marca, pač pa 29. marca v SDD na Prince Avenue.

Mesnina za praznike—

Rudy's Quality Meats, 6707 St. Clair Avenue in 31728 Vine Road, je založena z vsemi doma pripravljenimi in prekajenimi vrstami mesnine, kot smo jih Slovenci vajeni za Veliko noč.

Za vrt—

Sam's Discount Hardware na 6812 St. Clair Avenue je zopet odprta. Ta teden je v njej razprodaja velikonočnega cvetja in potrebščin za vrt. — Več v oglasu!

Na obisku—

Bivša Clevelandčanka ga. Anica Rogelj-Franks, ki živi stalno v Ljubljani, se mudi na enomesečnem obisku v Clevelandu. Stanuje pri ge. Milki Filipič, 1142 E. 176 St., tel. 481-9440. Želimo ji prijetno bivanje med nami!

"Atomski svet"—

Kong. M. A. Feighan sporoča, da bodo člani Atomske komisije ZDA razložili v 29 višjih šolah v našem mestu rabo atomske energije v gospodarske namene v posebnih urah "This Atomic World" od 3. aprila pa do konca maja.

Še eno pričo bodo klicali—

V zvezi z bombnimi napadi na poslopja Titovih zastopstev v Združenih državah v preteklem januarju je FBI zaslišala vrstvo jugoslovanskih izseljencev. Pet od njih je bilo pozvanih na zaslišavanje v Washington, D. C., pred veliko zvezno poroto, ki vodi raziskavo, sedaj bo pozvan tja menda še šesti. Doslej so pričali tam: 52 let stari Relja Drazic, 23 let stari Milan Nikolic, 24 let stari Desimir Marjanovic (vsi s 1800 E. 33 St.), rev. Stojiljko Kajevic iz Youngstowna in rev. Radomir Chkautovic iz Lebanona, Pa.

Sestanek guvernerjev v Beli hiši ni sprožil debat

WASHINGTON, D.C. — Kot vsako leto, je tudi letos predsednik Johnson povabil vse guvernerje na posloven sestanek, ki so guvernerji na njem dobili zaupne informacije o stanju in delu federalne administracije. Sestanek je bil zanimiv v par ozirih. Najprvo so po dolgih letih bili guvernerji zopet "ljudje"; v svoji sredi so imeli namreč "guvernerko" Mrs. Wallace iz Alabame. Spremljal jo je pa njen mož kot potreben političen privesek. Manjkal je pa guverner Romney. Morda se je bal, da bi udeležba utegnila škodovati njegovi predsedniški kandidaturi. Ker ima letos dežela 25 demokratskih in ravno toliko republikanskih guvernerjev, je morala odpasti tudi tradicijonalna izjava guvernerskega sestanka, ki naj odobrava predsednikovo politiko v Vietnamu. Javnost ni tega guvernerjem zamerila. Kot glavni govornik republikanskih guvernerjev je pa veljal ohajski Rhodes. Morda je zato pretrgal svoje počitnice, da se je lahko uveljavil v tej vlogi.

Nigerijska kriza ni ne živa ne mrtva

CLEVELAND, O. — Nigerijska kriza je dokaz, da se politika v Afriki vendarle premika zelo počasi, ako se namreč vanjo ne mešajo tuje velesile. Ta nauk je zlata vreden. Mednarodna politika ga tudi vpošteva, ne morda zato, ker je pametna, ampak ker je preveč zaposlena povsod drugje na svetu.

Nigerijska kriza se je začela v januarju 1966. Takrat so generali z Ironsijem na čelu prekucnili civilno oblast, ker ni hotela preveč poudarjati centralizma. Nova generalska revolucijonarna vlada je pa bila preveč nestrpna, hotela je prehitro urediti vso deželo v duhu popolne državne in narodne edinosti, akoravno je tam plemenska zavest še zmeraj močnejša od vsake druge politične ideje. V juliju lanskega leta je dežela doživela novo revolucijo, obenem pa praktično razpadla na štiri glavne province. Centralno vlado je prevzel polkovnik Gowon, toda province so se mu začele takoj upirati. Najodločnejši je bil odpor v vzhodni provinci, kjer živi pleme Ibo. To je provinca z največjimi prirodnimi bogastvi, ki jih v precejšnjem delu že izkorišča evropski kapital s primeroma majhno udeležbo amerikanskega.

Uporniško gibanje v vzhodni provinci je prevzel polkovnik Ojukwu in mu stoji še danes na čelu. Ojukwu je za konfederacijo, dočim se vse ostale province vnemajo za tipično federativno strukturo. Ojukwu ve, da njegova ideja nima prijateljev v ostalih nigerijskih provincah, zato se je takoj spravil na organizacijo samoobrambe. To se mu je tudi posrečilo do precejšnje meje. Njegova "armada" šteje že kakih 3,000 mož in 1,800 rekrutov. Vsi so dobro oboroženi. Nakupuje pa še zmeraj orožje. Pravijo, da ga ima že toliko, da lahko oboroži do 15,000 mož. Seveda so te številke le cenitve opazovalcev. Res pa je, da Ojukwu pridno kupuje češko orožje; po kakšnih potih pride do njega, je pa tajnost.

Ta "armada" res ni velika, vendar pa zadostuje za odpor proti silam polkovnika Gowona, ki ima baje le dobrih 7,000 mož, pa še ti niso dobro oboroženi. Ako bi federalne čete napadle čete vzhodne province, pravijo, da bi zmagal Ojukwu in ne Gowon. Zato je pa Gowon previden. Noče nastopati proti vzhodni provinci s silo. Se kar naprej pogaja z Ojukwujem. Zadnji sestanek sta imela v januarju v Gani. Tam so bili tudi zastopniki zahodne in srednje-zahodne province. Dosegli so sporazum, kakšno obliko naj ima konfederacija. To se pravi, Ojukwu je v glavnem dosegel, kar je hotel.

Ko so se nigerijski politiki vrnili vsak v svojo provinco, so začeli trditi, da se mora sporazum drugače razumeti, kot ga razlaga Ojukwu. Ojukwu seveda tega ne prizna in stiki med vsemi štirimi provincami so zopet postali zelo napeti. Ojukwu je postavil Gowonu celo neke vrste ultimatum z dnevom 31. marca. Politični opazovalci pa menijo, da ultimatuma ni treba jemati preresno. Amerika in druge evropske sile, posebno Anglija, pa tudi nekatere afriške republike, se trudijo, da bi ublažile napete odnose. Da januarski sporazum ne bo prišel do veljave, je res; toda nekaj bo pa le ostalo. Glavno pa je, da radi sedanjih napetih odnosov ne bo prišlo do zopetnega prelivanja krvi. Čete iz vzhodne province ne silijo proti severu, kjer vidijo svojega najnevarnejšega nasprotnika; Gowonove čete pa zopet nimajo veselja, da bi se šle vojskovat s plemenom Ibo, ki ni samo dobro oboroženo in disciplinirano, ampak tudi ve, zakaj se bo vojskovalo.

Zato vsi pričakujejo, da se bo vse skupaj tudi naprej razvijalo mirno. Morda pride res do posameznih spopadov, toda ne bodo ne tako obsežni in ne tako krvoločni, kot so bili lani, obenem pa ne bodo še bolj zrahljali vezi med provincami kot so že. Med tem bo čas pomagal ustvarjati novo Nigerijo. Upajmo, da se tuji svet ne bo mešal v ta priroden nigerijski političen razvoj.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 56 Tuesday, March 21, 1967

Po francoskih volitvah

Samo veliki optimisti so mogli pred 12. marcem napovedovati DeGaullovi stranki "čisto zanesjivo" večino. General sam je bil previdnejši. V svojem zadnjem govoru pred 21. marcem je jasno postavil francosko javnost pred izbiro: ali njegovo ali pa komunistično filizofijo. Izbira je bila postavljena pravilno, samo malo preveč grobo je bila izražena. Pri tem je pa izpadla v njegovo škodo.

To pa obenem pomeni poraz njegove dolgoletne politike. Že l. 1958 je rekel, da želi, da se francoski narod toliko izvežba v politiki, da bi bil zadovoljen z dvema strankama, ki naj bi se vrstili na vladi, kot se to godi pri "Anglosaksoncih". V ta namen je tudi predelal ustavo in volivne zakone. Seveda je moral pustiti vrata odprta tudi za več strank. Ravno tega so se francoski politiki poslužili, francoski volivci pa proti temu niso protestirali.

De Gaulle je upal, da bo pod svojo zastavo zbral vse desne nacionalne elemente in jih pridobil za "peto republiko". V začetku je še kar kazalo, da se mu bo to posrečilo. Kmalu se je pa njegov načrt začel krhati. Njegova stranka, ki ji pa sam ni hotel nikoli formalno pripadati, je oznanjevala njegovo politično filozofijo s skromnim uspehom. Ako so volivci volili njene kandidate, so jih zaradi generala in ne morda radi generalovih idej. Niso se radi spominjali, kakšna je bila francoska politika celih 40 let od 1918 do 1958. V tej dolgi dobi je imela samo dva velika politika Poincareja in Clemenceau-ja, kar je bore malo za narod s tako politično tradicijo kot je francoski.

Takih desetletij niso hoteli več privoščiti svoji domovini, zato so potegnili z generalom. Seveda pa generalova domača politika ni mogla zadovoljiti vseh volivcev, zato so ga pri vsakih volitvah počasi zapuščali, dokler mu niso pri sedanjih volitvah dali najmanjše mogoče večine 244 mandatov. Kako bo general z njo vladal, bomo videli.

Nas bolj zanima bodočnost generalove stranke. Če smemo verjeti večini političnih prorokov, ne bo ravno rožnata. Francoz je že po naravi ciničen individualist, se ne pokori nobeni oblasti, disciplina mu je zoprna. Le izredno močna ideja ga drži v tej ali oni politični staji. Take močne ideje generalovo gibanje nima. Zato je velika nevarnost, da se bo po generalovem odhodu iz politike francoska desnica zopet razbila na nekdanje stranke, ki bodo le izjemoma ustvarjale podlago za dobre koalicijske vlade. Na desni bo torej generalova osnovna ideja zmaličena do dna, kajti francoski značaj ne prenese za dolgo velike stranke z močnim vodstvom. De Gaulle pa ne bo pustil za seboj nobenega politično močnega naslednika, o tem je prepričana vsa Francija.

Čisto drugačen je položaj na levi. Tam so dolga desetletja prevladovale tri struje: radikalna, socijalistična in komunistična. Samo enkrat so se v štirih desetletjih znašle v koalicijski vladi ljudske fronte, ki jo je vodil znani socijalist Leon Blum. Človek bi mislil, da bodo te tri struje skušale ohraniti svojo politično individualnost tudi pod generalovim režimom. Res so jo hotele, toda dvema med njima, radikalom in socijalistom se postavljeni cilj ni posrečil. Obe struji sta zapadli parcelaciji, ki jim je uničila vsako politično inicijativnost. Neokrnjena je ostala le komunistična skupina vkljub vsem notranjim krizam, ki jih je rodila odvisnost od Moskve. Slediti moskovski politiki od Stalina na Hruščeva, potem pa na Brežnjeva in Kosygina res ni lahka stvar. Vendar je stranka brez velikih potresov prebolela vse krize, tudi "kitajsko", in ostala taka kot je bila spočeta l. 1918.

Tako je danes na francoski politični levici komunistična stranka edina sila, ki lahko druži. Da to zna, je pokazala pri zadnjih volitvah, ki je v njih izredno spretno taktizirala. Najprvo si je izbila iz glave, da mora pri teh volitvah zmagati. Si je postavila drug skromnejši cilj: zdrobiti generalovo stranko pete republike, če treba, pa pri tem tudi žrtvovati lastne interese. Zato je pri prvih volitvah 5. marca nastopala samostojno, da ugotovi, koliko volivcev prisega na njene kandidate. Koliko kandidatov bo zmagalo, je ni dosti brigalo. Ta cilj je tudi dosegla in se z njim lahko baha kot nobena druga francoska stranka: v vseh 486 volivnih okrajih — razen v dveh — ima po več kot 10% volivcev. Postala je torej res narodna, dočim je bila do sedaj le razredna. Brez vsake vladne pomoči se je uspešno spustila v boj z generalovimi pristaši.

Pri nadomestnih volitvah 12. marca je komunistična stranka ubrala drugo pot. Praviloma bi lahko zahtevala od vseh protivladnih strank, da volijo njene kandidate, kjer so ti dobili 5. marca relativno večino. Tega pa ni storila. Je velikokrat "odstopila" svoje glasove tudi strankam, ki se niso pri volitvah 5. marca tako dobro odrezale. Tako se je moglo zgoditi, da je sama zase priborila veliko manj mandatov kot na primer Mitterandova skupina, ki brez komunistične pomoči ne bi mogla nikoli priboriti kar 116 mandatov, dočim jih imajo komunisti 43 manj, akoravno so številčno močnejši od Mitterandove skupine.

Komunisti so pa zadovoljni. Zrušili so solidno večino generalove stranke pete republike. Ustvarili so s tem, vsaj tako upajo, tudi podlago za sodelovanje pri prihodnjih parlamentarnih volitvah, ki naj bi omogočile zopetno ljudsko fronto. Vse to seveda šele po odhodu generala De Gaulla iz politike.

Kar nas trenutno še zanima, je vprašanje, kako bo general reagiral na vse posledice zadnjih parlamentarnih volitev. Od njegove reakcije bo odvisna smer francoske politike v prihodnjih par letih.

BESEDA IZ NARODA

Lepa je noč . . .

CLEVELAND, O. — Bil je lep sončni dan, kateremu je sledil jasen večer. Zmračilo se je in že nastopa noč. Luna, ki je vzšla, sveti že visoko na nebu. Ker je bil gorek večer, posedi mlad mož še malo pred hišo. Kmalu zadremlje in že sladko spi. Sanja o lepi naravi, vinskih trgatvah, zabavnih večerih . . . Hitro se spremene sanje. Sedaj je v boju . . . brani se . . . nakar se prebudi. Prijatelj ga močno potresa.

"Zbudi se, zbudi se, Peter! Želim ti nekaj povedati."

Na pol speči Peter: "Kaj se ti tako mudi, ali ti hiša gori?"

"Peter, Peter, si se že zbudil?"

"Že, že!"

"Vstopnice prodajam, slišiš Peter?"

"Da, da."

"Za SAVIN večer, ki bo dne 1. aprila, — saj bosta šla z ženo, kajne, Peter?"

Peter, ki se je medtem že popolnoma zbudil, vpraša: "Kam greva?"

"Na SAVIN večer, ki bo v dvorani sv. Vida. Vesela družba, živahna godba . . ."

"Utihni že vendar, da lahko nekoliko premislim."

"Še nekaj, Peter. Vstopnice so samo še ta teden naprodaj."

"Kaj pa boste priredili?"

"Pričeli bomo ob sedmih z večerjo, sledil bo lep program, za ples bo igral pa "Tivoli Quintet"."

"Hm, sliši se dobro . . . No, pa daj dve vstopnici."

"Tu so, Peter. Prav lepa ti hvala, ti ne bo žal . . ."

"Že dobro, že dobro."

"Pa na svidenje — oprosti, ker sem te zbudil."

"Na svidenje!"

V hišo gredoč si misli Peter: Sem kar vesel, da sem kupil vstopnici. Gotovo bo tudi Lenka vesela . . . Ozre se na zvezde . . . "Res, lepa je noč."

Ponovno vas opozarjamo, da so vstopnice v prodaji samo do 25. marca. Kupite jih lahko pri vseh članih SAVE, ali pa kličite 881-2599.

SAVANI

Slovan vabi na koncert

EUCLID, O. — Pevski zbor Slovan bo podal svoj običajni pomladanski koncert 2. aprila, na Belo nedeljo. Zbor prireja svoje koncerte že več let zaporedoma na Belo nedeljo, tako bo tudi letos, in sicer v dvorani Slovenskega društvenega doma na Recher Avenue v Euclidu. Začetek bo točno ob štirih popoldne.

Po koncertu bo prosta zabava in ples ob zvokih Grabnarjeve godbe. Servirali bodo okusno večerjo in druga okrepčila. Kuharice z Marico Lokar na čelu so že znane, da znajo skuhati prav dobro polento in golaž. Postregla vam bodo naša pridna dekleta, tako da boste zadovoljni vsi.

Pevci prihajajo prav pridno na vaje ter se vežbajo, da nam zopet zapojejo in nas razvedrijo z lepim domačim petjem. Nastopili bodo v duetu, kvartetu in v oktetu poleg celotnega zbora. Že poznani pevci vselej razveselijo svoje poslušalce in jih spravijo v dobro voljo s svojim lepim petjem. Obeta se nam prav lepo nedeljsko popoldne, ko bomo poslušali melodije naših domačih popevk, katere nam vselej oživijo spomin na davne dni, ko smo tudi mi, takrat še mladi, prepevali po vaseh in holmih naše lepe Slovenije.

Pevci prijazno vabijo prijatelje lepega petja iz bližnjih in daljnih naselbin, naj obiščejo Slovanov koncert na Belo nedeljo ter si s tem oživijo spomin na mlada leta. Vstopnina je samo $1.50. Vstopnice se dobijo pri vseh pevcih in v klubovih prostorih na Recher Ave. Torej še enkrat vabimo naše rojake in rojakinje in kličemo: Na svidenje v dvorani SDD v Euclidu, O., v nedeljo, 2. aprila!

Joe Durjava

P. Odila so zasipali

SO. CHICAGO, Ill. — Pa ne v črno prst! Zasipala so me pisma, naročila za avstralske plošče: velikonočno in božično. Takoj so bile vse razposlane, čeravno je prišla ponovna pošiljatev od p. Valeriana. In zdaj s težkim srcem pričakujem zopetne pošiljke in prosim Marijo Pomagaj, ki je patrona Avstralije in Slovenije, da bi te-le dni prišle po pošti nove plošče, da bi ljudem postregel za Veliko noč. Kako so ljudje segli po teh ploščah! Iz New Yorka so mi telefonirali, da jih ne smem pustiti brez plošče za praznike. Jaz pa nobene plošče nimam več! Pa sem šel mimo sobe p. Mirkota in slišim, da igra mojo Alelujo. Potrkam in prosim za ploščo, da jo nekdo iz New Yorka telefonično zahteva. Dal mi jo je z veseljem, saj on je tako prijazen, da mora biti prepasan, sicer ga prijaznost razžene.

Iz daljne Washington države mi piše žena-sirota: Že trideset let sem na vozičku in nikamor ne morem, komaj čakam plošče, ki mi jo je naročil sosed, ko je bral v Glasilu KSKJ o obeh ploščah.

Nekdo v Minnesoti pretaka obilne solze, ko posluša velikonočno ploščo, tako, da jezero ob hiši kar narašča od solz — seveda solz veselja in tudi ginjenja; če so solze žalosti, so prelite radi bridkega trpljenja Gospodovega.

Vse naročnike, ki plošče še niste prejeli, prosim potrpljenja: plošče, ki ste jih naročili, gotovo dobite in bom na vso sapo hitel, da vam jih pošljem, ko dospejo iz Avstralije. Bom vse povedal enkrat, koliko sem si prizadeval, da jih dobim. Pač nisem pričakoval takega lepega odziva. Plošče boste vsi dobili, ki ste jih naročili. Na trpljenje Jezusovo in njegovo zmagoslavno vstajenje se moramo večkrat spominjati, pa seveda tudi na rojstvo Gospodovo. Kadar bo pač plošča prišla, takrat boste vse to obnavljali v svojih srcih.

Kaj je v mojem članku o ploščah najbolj zagrabilo: *Prvič:* Ne slišimo v cerkvi slovenske besede in slovenske pesmi. Ljudje bi radi dobili vsaj malo nadomestilo, zato naročajo plošče! — *Drugič:* Spomine na svojo mladost bi radi poživili! S ploščo to lahko dosežete. — *Tretjič:* Pater Valerian bo vriskal! Ali se bo napil sladkega vinca? Ne! Temveč ob priliki naročila plošč mnoge dobre duše prilože tudi dar za SLOVENSKO KAPELO v Sydneyju, kjer bodo klečale pred tabernakljem slovenske sestre. In p. Valerian vriska od veselja in hvaležnosti.

Želim veselo Alelujo in pozdravljam

P. Odilo, O.F.M.

IZ NAŠIH VRST

Noblesville, Ind. — Spoštovano uredništvo! Lepo se Vam zahvaliva za prijazno obvestilo o poteku naročnine.

Želiva, da bi imel ta priljubljeni slovenski list vedno dosti naročnikov. Nam, ki živimo v tujini in smo daleč od rodnega kraja, je Ameriška Domovina v veliko tolažbo. Nas starejše spominja na lepa mlada leta, ki smo jih preživeli ob lepi Jadranski obali Devinskega gradu.

Prav lepe pozdrave pošiljava vsem čitateljem A.D., posebno najinim prijateljem v Kanadi in tu v Ameriki. Pozdrave pa tudi uredništvu in upravi Ameriške Domovine in vesele velikonočne praznike.

S spoštovanjem

Jožef in Kristina Metlikovec

Minneapolis, Minn. — Cenjeno uredništvo! Prav lepa hvala za obvestilo. Takoj obnavljam naročnino za eno leto. List nam je všeč in ga komaj čakamo, ker je to edini vir, iz katerega lahko izvemo od naših prijateljev in znancev po širni Ameriki.

Letos imamo v Minnesoti zelo hudo zimo. Še stari Amerikanci ne pomnijo kaj takega. V vseh 18 letih, odkar sem tu, ni bilo toliko snega, kot ga imamo letos. Včeraj je kazal toplomer 10 pod ničlo z burjo 45, danes je 5 pod ničlo z burjo 30. Pa tudi to moramo vzeti za dobro, saj imajo letos celo južne države velike neprijetnosti.

Želim vam mnogo naročnikov in dobrega uspeha pri Vašem delu.

Mi bomo ostali Vaši zvesti naročniki.

Celotno uredništvo lepo pozdravljamo, posebno pa Mrs. Debevec.

Ivan Gorshe

*

Worcester, N.Y. — Draga ga. Debevec! Priloženo Vam pošiljam naročnino za nadaljnje leto. Ameriško Domovino redno prejemam in jo tudi rad čitam. Hvala za Vaš trud in prizadevanje.

Celotnemu osobju želim veselo Veliko noč in spoštljivo pozdravljam!

Frank Hren

Malo odpada

V nekaterih velikih lesnih podjetjih naše dežele uporabijo do 75 odstotkov celotnega drevesa.

Ob življenjepisu škofa dr. Gregorija Rožmana

CELOVEC, Avstr. — Življenjepis škofa dr. Rožmana je v tisku. Ko bo 21. julija letos poteklo 60 let, odkar je Gregorij Rožman postal duhovnik, bomo njegov prvi del, ki opisuje škofovo življenje v otroški dobi, bogoslovskih let, njegovo kaplanovanje in delo v času plebiscita ter njegova profesorska leta, delo pri Orlu v Ljubljani in dobo do prevzema ljubljanske škofije, že imeli v rokah. Nato bo izšel še drugi del. Družba sv. Mohorja toplo vabi vse rojake na naročbo te pomembne knjige. Knjiga bo obsegala 400 strani precej velikega tiska in bo stala broširana 4 dolarje, vezana pa 5 dolarjev.

I.

Avtor prvega dela tega življenjepisa je pred več kot štirimi leti prejel iz Clevelanda, Ohio, U.S.A., pismo, v katerem je na koncu bral te-le stavke: "Za življenjepis pokojnega škofa Gregorija doktorja Rožmana iščemo pisatelja za lahko berilo, ne znanstveno razpravo! Ti si pokojnega osebno poznal! Loti se. Tam je dosti pomagačev! (200 do 300 strani)!" Na koncu pisma, ki ima datum 1. febr. 1963, je bil podpisan Fr. Julij Slapšak. Pisal ni samo v svojem imenu, ampak v imenu skupine slovenskih duhovnikov, ki živijo v Združenih državah. Avtor je na njegovo pismo odgovoril, da iz več umljivih razlogov prošnji ne more ustreči. Vendar Rev. Slapšak odgovora ni hotel razumeti v odklonilnem smislu. Že 4. marca 1963 avtorju zopet piše: "Zelo razveseljivo je, da razumeš, kako potreben je preprost življenjepis škofa Rožmana, ko bo 9. marca 80 let, kar se je rodil. Drugič pa, da si pripravljen Ti napisati poljuden življenjepis o pokojnem š k o f u." Beseda pripravljen je enkrat, besedica Ti pa celo trikrat podčrtana. "Ves arhiv je večinoma tam pri dr. Jagodicu. Photos (fotografije!) ima v rokah g. Nande Babnik! Torej! Tam je dr. Jagodic, tam je prelat Blueml, tam je župnik Vauti na Selah! Če prebereš vse, kar je že napisala Ave Maria (mesečnik!), Božja beseda, Koledar Družbe sv. Mohorja v Celovcu, kar so napisali v Argentini (Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije), imaš gradiva in svetovalcev dovolj! Ti si osebno pokojnega škofa dobro poznal v veselju in žalosti!"

Toda tudi to pismo avtorja še vedno ni odvrnilo od sklepa, da Rožmanovega življenjepisa ne bo pisal. Čakal je in se medtem posvetoval z nekaterimi duhovniki in laiki. Tudi ti so mu prigovarjali, naj se tega dela loti. Ko je zvedel še za mnenje nadrejene duhovne oblasti, se je za to težko in odgovorno delo odločil. A to je bilo šele v jeseni 1963. Vendar se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi zbral in uredil samo to, kar so že drugi napisali o škofu Rožmanu. Ko se je za delo odločil, ga je hotel zajeti nekoliko temeljiteje.

Tako je sestavil vprašalno polo in jo poslal Rev. Slapšaku. Na srečo se je izgubila. Sestavil je drugo, o kateri so menili, da je popolnejša, ker bodo tisti, ki bodo hoteli nanjo odgovoriti, mogli z njo zajeti velik del Rožmanovega življenja in dela. Razmnoževanje in r a z p o šiljanje vprašalne pole je prevzel salezijanec dr. Franc Blatnik, ki je 13. decembra 1963 avtorju sporočil, da jo je razposlal po Združenih državah in Kanadi vsem slovenskim duhovnikom, župnikom slovenskih župnij celo po več izvodov. Poslal pa jih je tudi v Avstralijo (p. Odilu!), v Argentino, Čile in Venezuelo, poleg tega pa še nekaterim duhovnikom v zapadno Evropo, vsakemu po štiri izvode. Kakor je Rev. Slapšak avtorju pisal istega dne (13. dec. 1964), so iz Clevelanda razposlali o k r o g 300 vprašalnih pol. V Avstrijo pa nikomur. Za Avstrijo je isto polo razmnožil in razposlal slovenski Dušnopastirski urad v Celovcu s pristankom njegovega ravnatelja prelata dr. Rudolfa Bluemla. Iz Celovca je bilo razposlanih kakih 100 izvodov.

Tako se je začelo zbiranje gradiva za življenjepis škofa Rožmana. Vsak odgovor na vprašalno polo ali v zvezi z njo. ima v zbirki gradiva svojo številko. Vseh številk je danes 168. Vsak podatek iz zbranega gradiva se v življenjepisu navaja z imenom tistega, ki je gradivo poslal, in s tekočo številko.

Poleg pisanega gradiva, ki je zajeto iz spominov tistih, ki so škofa pobliže poznali, je avtor tudi osebno pozvedoval in iskal podatkov iz Rožmanovega življenja in delovanja na Koroškem do odhoda v Ljubljano v začetku leta 1920 in deloma še tudi potem do prevzema ljubljanske škofije 1. avg. 1930. Mnogokrat je v ta namen obiskal Podjuno, kjer je Rožman preživljal svojo mladost in dobo pred koroškim plebiscitom, poleg Podjune pa Borovlje, ki so bile Rožmanovo prvo in edino kaplansko mesto. Po nasvetu krško-celovškega š k o f a dr. J. Koestnerja in njegovega kanclerja msgr. dr. Franca Kirchnerja se je avtor obrnil še na nekatere druge duhovnike, ki so bili ali Rožmanovi sošolci v celovškem bogoslovju ali njegovi gojenci v celovškem Marijanišču ali pa njegovi slušatelji na bogoslovnem učilišču v Celovcu in na Plešivcu. Prevzvišenemu gospodu škofu dr. Koestnerju in kanclerju dr. Kirchnerju se avtor za dani nasvet iskreno zahvaljuje. Kajti gospodje, h katerim sta ga napotila, so mu o Rožmanu dali zelo dragocene podatke. Zato izreka prisrčno zahvalo tudi tem gospodom kakor vsem tistim duhovnikom in laikom, ki so odgovorili na vprašalno polo ali so mu drugače z gradivom in nasveti pomagali pri sestavljanju prvega dela Rožmanovega življenjepisa.

Bil je skrajni čas, da se je avtor lotil zbiranja spominov na Rožmana. Le prav malo njegovih sodobnikov je danes še živih. Tudi število njegovih sodelavcev se vedno bolj krči. Saj se je že medtem, ko je avtor zbiral gradivo in pisal prvi del Rožmanovega življenjepisa, več njegovih sošolcev in znancev preselilo v večnost. Med temi nam najbolj znani prošt Anton Benetek, župnik Martin Kuchler, stolni prošt dr. Rudolf Blueml in Rožmanov sošolec, pozneje pa profesorski tovariš, dr. Jožef Brunner. Od slednjega že ni bilo mogoče več dobiti podatkov, ker je zadnja leta zelo opešal.

Bog nam je do danes ohranil pri življenju tudi Rožmanovo sestro Lizo, ki je avtorju povedala mnogo zanimivega najprej iz otroških in dijaških let svojega brata Gregorija, potem pa tudi iz njegovih profesorskih let v Ljubljani in naposled nekaj značilih podrobnosti iz dobe njegovega škofovanja v Ljubljani. Liza je danes v 95. letu. Hvaležni moramo biti Bogu, da ji je dal tako dolgo življenje in tako dober spomin. Tudi nekateri Rožmanovi sorodniki so avtorju mogli postreči s podatki iz življenja svojega velikega sorodnika.

Še neka važna okoliščina je avtorju olajševala delo. Izven domovine živi msgr. dr. Jože Jagodic, ki je škofu Rožmanu bil kancler celih 15 let. Prav tako so v zamejstvu tudi nekateri tajniki škofa Rožmana. Posebno kancler msgr. Jagodic je bil doslej nepogrešljiva pomoč piscu prvega dela Rožmanovega življenja. Pisec upa, da mu nekdanji kancler tudi pri spisovanju drugega dela ne bo odrekel svojega sodelovanja, ako Bog hoče, da opiše še drugo polovico Rožmanovega življenja.

Res je, da avtorju niso bili dostopni razni arhivi, ki bi skoraj gotovo pojasnili to in ono iz Rožmanovega ž i v l jenja. Toda poznejšim Rožmanovim življenjepiscem bodo arhivi kdaj odprti, a takrat bodo Rožmanovi sodobniki že dolgo v grobu molčali.

Seveda je o Rožmanu marsikaj izšlo tudi v tisku. Veliko tega je shranjenega v domovini po raznih knjižnicah in je avtorju bilo nedosegljivo. Še več pa se je o Rožmanu pisalo v inozemstvu. Tudi Rožman sam je v času svojega bivanja v zamejstvu napisal mnogo člankov verske vsebine. Večino tega je avtor zbral in nekaj uporabil že v prvem delu življenjepisa, ostalo pa je namenjeno za drugi del.

Dr. Jakob Kolarič

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Vstajenja dan je dan poroštva

Kdo ne bi bil vesel velikonočnega jutra? Dan Vstajenja je veselja dan. Vstal je, kakor je obljubil. Stražarji so zbežali. Preganjalci so izgubili nad Njim svojo moč. Sonce zopet sije. Začenja se novo življenje. Poudarek je na "novo".

Novo življenje se poraja. Pa je vendar to novo življenje, ki nastaja realizacija starih obljub in preteklih napovedi; realizacija zakona je, o katerem pravi sv. pismo: "V začetku je bila beseda..." Torej se sedanjost le ni odtrgala od preteklosti! Seme, kar so stare obljube in pretekle napovedi in nauk, ki je večen, je padlo v zemljo in je strohnelo in iz njega poganja novo življenje. Novo življenje prečiščeno v ognju bolečin, oprano s krvjo nedolžnosti, iz semena, ki je umrlo.

Brez vstajenja je veliki petek poraz, brez vrednosti. Tudi obratno drži. Brez Kalvarije ni Velike nedelje, ni novega življenja.

Sami doživljamo, kako življenje in Bog, ki mu daje rast, potrjujeta to resnico. Slovenci smo imeli škofa Gregorija Rožmana. Za nalogo svojega življenja si je postavil cilj: obnova krščanskega življenja. Za dosego tega cilja je delal in molil, učil in molil. Prirejal je kongrese; pisal pastirska pisma in z govori učil ter razlagal; organiziral je Katoliško Akcijo, zbiral mladino in jo navduševal za svetle vzore; veliko je molil in končno, a ne samo nazadnje, je še veliko trpel. Pa je zavihral čez njegovo delo veliki teden. Koliko njegovih mladcev in učencev so poklali, drugi so se razpršili prestrašeni. Vse organizacijsko delo je bilo uničeno. Sam je umrl v pregnanstvu in danes njegovega imena ne smejo niti na glas imenovati v zemlji, ki jo je tako ljubil. Človek bi rekel, vse, kar je škof Rožman počel in začel, je propadlo; za kar so se navduševali njegovi mladci, je bilo v krvi zadušeno. In kje je obnova krščanskega življenja?

Ali pa je vse to tudi res? Ali ni slika samo vizija prestrašenih! Mar ne slišimo od doma, da komunizem nima zaslombe med ljudstvom, da mladina ne gre za njim? Slišimo tudi o želji po resnici in da so ljudje lačni pravice, ki jo iščejo v Cerkvi. Vedo nam povedati, da duhovnost poganja kot rože spomladi in da je Slovenija dežela, kjer je največ duhovniških in redovniških poklicev in to kljub temu, da so semenišča premajhna in prav nič udobna, in to kljub temu, da je pot do oltarja težka in dolga in so popotniki na tej poti trdo preizkušani.

Kaj ni vse to novo življenje, novo, ker je prečiščeno v krvi mučencev in v trpljenju živih, a vendar življenje, o katerem je sanjal in za katerega je živel škof Gregorij Rožman? Da, v Sloveniji "pozabljeni" škof Rožman že doživlja zmagoslavje, ki ga vse peklenske sile ne bodo več ustavile, ker je to zmagoslavje Njega, ki je na Veliko nedeljo vstal od mrtvih; vstal z lastno močjo.

Velika noč je poroštvo tudi tistim, ki so v zunanjem svetu, Slovencem v svobodi, ki so ostali zvesti obljubam davnine, nauku preteklosti in nalogam škofa Rožmana, da njih delo ni zastonj. Čeprav sejejo, ko ne vedo, kdo bo žel, žetev ne bo izostala, velikonočno jutro bo nastopilo. Zato pa pokonci glave, vsi "katerih rama se vkloniti noče"! Po načrtih božje ekonomije nič dobrega ne gre v izgubo. Vse dobro služi približevanju Vstajenja!

Koncert

(Izvleček iz naloge učenca 5. slov. razreda)

V soboto, 11. marca, in v nedeljo, 12. marca, je bil v slovenski dvorani Marije Pomagaj koncert. V soboto je bil ob osmih zvečer, v nedeljo pa ob pol petih, po križevem potu. Vstopnina je bila $1.50 za odrasle in pol dolarja za šolsko mladino.

Nastopil je otroški in mladinski zbor slovenske šole Marije Pomagaj. Zborovodja je bil č. g. Tone Zrnec CM. Študentke iz St. Joseph College so tudi nastopile na koncertu. Zapele so tri ameriške pesmi. Fojsova harmonikarska šola pod vodstvom g. Matije Lebarja je tudi sodelovala. Anica Mihevc in Marjetka Skubic sta igrali duet na klavirju. Božena Naughton in Marjan Kolarič — prva klavir, drugi klarinet — sta tudi igrala duet. Folklorna skupina slovenske šole Marije Pomagaj je tudi nastopila. Naučil jo je g. C. Soršak. Slovenske mladenke so plesale Charleston ples. Ta ples je bil zelo moderen in mi je bil všeč.

Med koncertom sta bila dva odmora, da so ljudje lahko dobili jedi in pijače. Na pevskem programu so bile slovenske narodne junaške pesmi. Najlepše točke so se mi zdele: petje študentk iz St. Joseph College-a in ples Charleston slovenskih mladenk.

Peter M., Jr.

Niti, ki držijo v širni svet

Že zadnjič sem nekaj pisal o misijonskih prijateljih med Slovenci v Torontu. Ker bi bilo škoda, da bi njihov krožek ostal samo majhna skupina brez stalnega pristopanja novih sil, zato naj se danes zopet povrnem k pisanju o delu te skupine. Več kot vsako besedovanje je vredno delo, so vredni sadovi dela, zato sem mislil, da bi vzel kako misel iz pisem, ki jih pišejo hvaležne duše iz misijonov. Kam vse gredo niti iz tega malega krožka!

Preden bi se lotil teh pisem, kratek odstavek iz "koledarja": "Bog kaže bedo meni in tebi, da bi v njej kot v zrcalu spoznala lastno duhovno bedo, svojo revščino ljubezni. Otroci Azije, sestradani otroci... so znamenje našega propada. Mi smo krivi, da ne vidijo v naši veri resnice in ta greh nam ne bo odpuščen, dokler ne bomo z največjimi osebnimi žrtvami mi povrnili bogastev, ki jih uživamo na račun življenja in zdravja naših bratov. Ti ljudje potrebujejo novih šol, strokovnih delavcev, inženirjev, znanstvenikov. Naša dolžnost je, da vse to damo. To je velika naloga našega časa. Če je ne spolnimo, tedaj lahko rečemo, da se je sol spridila, tedaj zaslužimo, da nas pohodijo in završejo. Tedaj ni nič hudega, če kdo pride in požene v zrak vse naše katedrale, zakaj Cerkev ni zbirka kulturnih spomenikov, marveč živi Kristus, ki hoče živeti v naših srcih, razdajati z našimi rokami in biti dober v naši ljubezni."

In pisma govorijo, govorijo polna hvaležnosti, a istočasno so krik po novi pomoči. Slovenka, sestra, ki v Čilu vodi dispenzer ve povedati o revščini, o kateri se nam še sanja ne. Drugo pismo iz Indije ve povedati o najbolj siromašnih, ki so iz darila torontskih Slovencev dobili obleko, nekateri novo, drugi ponošeno. Iz Kalkute piše oče Cukale in govori o udrtih obrazih otrok in o tem, da nima učitelja za svojo šolo. Sestra Anica je na Japonskem povečala zavod za deklice, ki jih ima v oskrbi. Nazadnje ji je zmanjkalo denarja, da bi plačala vse račune, pa so se oglasili Slovenci iz Toronta in jo rešili. Sestra Marjeta na Madagaskarju ima tudi svoj brezplačen dispenzer. Iz južne Afrike tudi poročajo o šoli in kako so z darom iz Toronta obdarovali 12 ubogih družin s številnimi otroci ne glede na vero. Dobili so živila, obleko, učila in igrače.

Tako misijonski prijatelji v zaledju vežejo niti z misijonskim delom in z njegovimi potrebami po širnem svetu Azije in Afrike. Kdo se ne bi pridružil?!

Koncert slovenske pesmi in glasbe v Torontu

TORONTO, Ont. — Na naš vrt v Torontu je prišla pomlad. Saj koledar že kaže mesec marec. Naveličali smo se mraza, snega in ledu. Razklenili smo premrle prste pusti Zimi, da smo prosto zadihali osvežujoče sape, ki vejejo preko slovenske kulturne ravnine, kjer se vzgajajo in oplajajo z lepoto pesmi in glasbe mlada slovenska srca.

V soboto, 11. marca, ob 8. zvečer in naslednjo nedeljo popoldne je občinstvo spet prijetno napolnilo cerkveno dvorano pri Mariji Pomagaj, da prisostvuje koncertu vokalne in instrumentalne glasbe, ki ga je pod vodstvom č. g. Antona Zrneca pripravila slovenska mladina.

V svojo sredo smo imeli čast sprejeti skupino gojenk zavoda Sv. Jožefa v Torontu, ki so izvajale stare ameriške pesmi. S takim ravnanjem Slovenci dokazujemo, da se kot narodnostna enota ne izključujemo od vsekanadske skupnosti, temveč, da želimo z medsebojnim sodelovanjem bogatiti edinstveno kulturo dežele, ki nam je postala druga domovina.

Pomladanski koncert je bil po številu nastopajočih in bogastvu programa ena največjih prireditev v naši sredi. Kvaliteta izvajanja posameznih skupin se je dvignila, kar izpoveduje nadarjenost učencev in učiteljev. Naša pesem in glasba je poroštvo našega obstoja. Trdoživost slovenskega človeka blaži plemenito srce, ki je vneto za lepo besedo in pesem, božjo naravo in Stvarnika samega. Kar smo prinesli s seboj iz rodnih krovov, bi radi izročili otrokom. Le po pesmi in molitvi nam bodo ostali blizu. Če ta utihne in v cerkvi pridige ne bo v domačem jeziku, smo narodno umrli...

Pri nas je pomlad... Da bi videli te rožnate obraze, zdrave in čedne, ki so peli v zboru najmlajših. Dvainštirideset glasov je nagajalo mamici, skakljalo po planincah in ponovilo prelepo goriško narodno "Ta tičica poje" v priredbi Matije Tomca. Od svojega prvega nastopa so mnogo napredovali, kar je zasluga neutrudnega pevovodje č. g. Zrneca in poslušnosti mladih pevčkov. Gdčni. Anica Mihevc in Marjetka Skubic sta prvič nastopili v piano duetu in zaigrali Sonato, op. 6, Ludvika Beethovna. Zbor naše napredne mladine, ki ima v svojih analih zapisanih lepo število nastopov in stotine ur pevskih vaj, je nato triglasno zapel Adamičevo "Zabavljivko". Za pomladanski koncert so naštudirali narodne junaške pesmi, ki so zgrajene po posebnih motivih, dinamično bolj razgibane in čustveno razpletene kot ostale narodne pesmi. V prekmurski pesmi "Lepa Jana", ki jo je zbor izpeljal iz enoglasne v štiriglasno kompozicijo, se razodene zgodba slovenske junakinje in njene zmage nad Turki. V melodiji odmeva ženska duša; ob spremljavi klavirja, ki ga igra ga. Božena Naughton, pa udari na ušesa peket kopit turških konj, silovitost boja, ki se v končnih spevih spremeni v mogočno zmagoslavje. Interpretacija te pesmi je bila ena najlepših točk večera. Nekoliko drugače zazveni koroška junaška pesem o knezu Marku, ki prav tako kot prekmurska lepa Jana, čuva zemljo pred Turki. Obe pesmi je glasbeno priredil Matija Tomc, ki v visoki starosti še vedno bogati slovensko umetnost s svojimi skladbami. Naša mladina že dolgo uri svoje glasove ob njegovih akordih in kompozicijah, ki prednjačijo pred vsemi drugimi živečimi slovenskimi skladatelji.

Drugi del sporeda je nosil folklorni značaj. Najmlajše članice plesne skupine "Nagelj" so v koreografiji g. Cirila Soršaka zarajale počasno polko iz cikla "Kmečka ohcet". Pogled na te male lepotičke v modrih in rdečih oblekcah z belimi pikami posejanih in ruticami na glavah, je segel vsem v srce in pričaral v spomin pomladni travnik, poln mehke detelje in poljskega cvetja. Kaj zato, če se je tej ali oni deklici zmešal korak, še bolj ljubko je mencala po odru. Občinstvo jih je prisrčno nagradilo s ploskanjem. S harmoniko je spremljala gdč. Silvija Ovčjak.

"St. Joseph's Travellers", skupina gojenk zavoda Sv. Jožefa v Torontu, so v pravem ljudskem tonu odpele dve stari ameriški pesmi o bratstvu in Bogu: "He was my brother" in "You can tell the world". Tretjo, "The water is wide", pa so posvetile stoletnici Kanade. Melodija je različna od ameriških, kakor je dežela, kjer sedaj živimo: široka, prostrana, neskončna kot arktični led, mirno tekoča kot prerijska reka in lepa kot Canadian Rockies. Za svoje petje so žele navdušen aplavz občinstva in vdano zahvalo prirediteljev. Zatem nam g. Marjan Kolarič s klarinetom in bratec Andrej s klavirjem naslikata v melodiji "Canadian Sunset", ki je po turških napadih in izkušnjah prvih ameriških naseljencev pokojno vplivala na poslušalce. Iz takega razpoloženja nas spet zdramijo mlada dekleta, ki bi s svojim plesom "Charleston" rade oživele ameriško družbo pred 50 leti. Sestri Babičevi in Ovčjakovi sta s pomočjo svoje kanadske sošolke in ob stari gramofonski plošči s precejšnjo originalnostjo in v pristojnih oblekah z dolgimi ovratnicami ponazorili takratno novotarijo. S svojim plesom sta ustregli zlasti mladi avdijenci, ki vedno išče posebnosti.

Napovedovalec g. Vilko Čekuta je kot v prvem odmoru spet vabil na kavo in prigrizek v kuhinjo in s svojimi hudomušnimi domislicami zabaval ljudstvo.

V tretjem delu nas preseneti nova skupina: Oktet slovenskih fantov, ki ga vodi g. Lojze Oražem in pevsko vzgaja č. g. Tone Zrnec. Ljubezen do petja in želja ohraniti slovensko pesem v Kanadi je ustvarila to skupino. Naša skupna ideja je dobila spet nov vidni izraz, da narod še živi in se razvija vsestransko, da sega preko šolskih klopi v kipeča mlada leta in zrelo fantovsko dobo in hrepeni po nenehnem ustvarjanju in išče višjih dobrin. Hvaležni smo tem fantom, nosilcem slovenske tradicije, da so se pridružili kulturnemu gibanju v Torontu, ki je vseslovensko. V svojem prvem nastopu so štiriglasno zapeli dve narodni fantovski pesmi: "Pogled v nedolžno oko", skladbo p. Hugolina Sattnerja, ki je ponarodela, in "Moj deklič", delo Petra Jereba.

Naše glasbene prireditve imajo namen seznanjati ljudstvo s slovensko moderno instrumentalno glasbo. Kakor je mladinski zbor č. g. Zrneca plodno polje, kjer klije in zori seme Tomčevega truda, tako so naši glasbeniki izvajalci skladb sedanjih slovenskih mojstrov, katere vodi Lucijan Marija Škerjanec iz Ljubljane. Dve njegovi skladbi, "Ostinato — Vztrajno" in prisrčno "Scherzino — Šaljivo" zaigrata g. Marjan Kolarič na klarinet in ga. Božena Naughton na klavir.

V zadnjem delu napolnijo oder učenci Fojsove harmonikarske šole pod vodstvom g. Lebarja. Orkester naprednejših izvaja Brahmsov "Madžarski ples" s soloistom Dragom Malajnerjem. Brata Ciril in Stane Pleško zaigrata v duetu "Pastirsko", skladbo sodobnega slovenskega harmonikarskega skladatelja Albina Fakina. Še eno posebnost večera ne smemo prezreti. Sestri Silvija in Anica Ovčjak sta s polnim elanom zaigrali na harmoniko in kitaro klasično špansko pesem "Granada", ki je živo odjeknila po dvorani. Le plesalke s "kastanjetami" je manjkalo, pa bi se znašli v Barceloni, Granadi, Madridu ali Toledu v Španiji... Še nas vabi španska melodija. V polnem orkestru izvedejo harmonikarji skladbo "Lady of Spain".

Tako v zadnjem "forte" izzvene v pozni torontski večer poslednji akordi mladih slovenskih umetnikov. Topli dih pomladi je blagodejno vznemiril naša srca, ko smo se razhajali — dih one skrite pomladi, ki nikdar ne mine, ki ustvarja in se veseli božjega sonca, neprestano hrepeni kvišku v neizmerno dobroto božjo, ki nam je dala slovensko besedo in pesem.

Anica Resnik

V Beogradu so se le začeli jeziti na Rim

BEOGRAD, SFRJ. — Že dolgo se v Beogradu niso tako jezili na rimsko politiko, kot se te tedne. Italijanski nacionalizem je namreč pokazal svoje rožičke ravno takrat, ko so to titovci najmanj pričakovali. Ker so v delu Tržaškega svob. ozemlja, kar ga je pripadlo po l. 1954 Jugoslaviji, začeli dajati prebivalcem osebne legitimacije, ki bi jih kdo lahko smatral kot dokaz, da so lastniki legitimacij jugoslovanski državljani, je rimska vlada kratkomalo pretrgala trgovska pogajanja, dokler se zadeva z legitimacijami ne "razčisti".

Italijanom je potrebna uradna izjava Titove vlade, da legitimacije ne pomenijo takega dokaza, kar bi pomenilo, da ta del S.T.O. še ni popolnoma opd jugoslovansko suvereniteto tudi po beograjskem pojmovanju. Jugoslovanom so še bolj potrebna trgovska pogajanja z Italijo, da ne zamre živahen obmejen promet, ki bolj koristi Jugoslaviji kot Italiji.

Beograjska javnost je prepričana, da so vso zadevo zamesili italijanski sosedje prav nalašč. Jugoslavija ima sedaj vse polno težav s svojo zunanjo politiko. V Ameriki ni dobila pšenice, Zahodna Nemčija odlaša z obnovo rednih diplomatskih stikov, v Ameriki in Kanadi so pokale bombe pred titovskimi uradi, komunistične države pa godrnjajo nad jugoslovansko gospodarsko reformo in Titovo trmoglavostjo, da hoče več sodelovanja z Moskvo in njenimi sateliti. Počemu naj se ne bi tej bratovščini, ki dela Titu sitnosti, pridružila še italijanska diplomacija? Saj ji to le dviga ugled pri laških nacijonalistih, ki še niso pozabili meje pri Postojni.

— Loch Lomond je največje jezero na Škotskem.

Farmarji postajajo v svojih zahtevah upornejši

WASHINGTON, D.C. — Čeprav nismo v volivnem letu, so farmarske organizacije vendarle začele obširno akcijo, ki naj zviša cene za deželne pridelke. Trdijo namreč, da so cene za njihovo blago padle v zadnjih 12 mesecih za okroglo 7%, dočim se je podražilo vse, kar morajo kupovati za svoje družine in svoje farme. Farmarje jezi še posebno, ker so sedaj tudi poljedelski delavci vključeni v sistem minimalnih mezd. Federalni tajnik Freeman skuša farmarje potolažiti, ne more pa zanikati, da bodo letos imeli povprečno 5% manj dohodkov kot lani, ako se razmere na trgu ne popravijo.

Narodna farmarska organizacija v naši državi je pa že začela s svojo akcijo. Pozvala je svoje člane, naj ne postavljajo svežega mleka na prodaj. Veliko članov je sledilo temu pozivu, toda to še nima nobenega vpliva na ponudbo, ker niso vsi farmarji včlanjeni v organizacijo. Tisti, ki niso, pa dobavljajo mleko kot po navadi. Ako bi se farmarjem posrečila njihova akcija, bodo dobili dva centa več za kvart mleka. V konsumu bi se seveda mleko podražilo za veliko več. Seveda pa še ni rečeno, da bo akcija res dosegla svoj cilj. Verjetno se bo morala vmešati federacija in reči odločilno besedo z navodili, veljavnimi za celo deželo.

Demokratje bodo nasprotovali OBC in novim volivnim okrajem

COLUMBUS, O. — V torek, 2. maja, bodo ohajski volivci imeli priliko, da povedo svojo sodbo o dveh predlogih, ki bosta predmet plebiscita. Prvi predlog naj bi dal naši državi posebno Ohajsko komisijo za bonde. Predlog bo imel št. 1. Če bo sprejet, bo guverner dobil posebno komisijo, ki bo lahko prodajala bonde in državna uprava bo pa denar porabila za gospodarske namene kar po svoji volji brez sodelovanja volivcev. Drugi predlog se bo pa nanašal na način, kako razmejiti volivne okraje za ohajske državne volitve.

Oba predloga sta naravno tako sestavljena, da koristita politiki ohajskih republikancev. Zato so se zbrali v Columbusu predsedniki vseh ohajskih demokratskih okrajnih organizacij in sklenili, da bodo začeli akcijo, ki naj prepriča volivce, da bi glasovali proti obema predlogoma. Demokratje bodo v ta namen ustanovili poseben akcijski odbor na sestanku izvršnega odbora ohajske demokratske stranke.

• **Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!**

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

V najem

Tri sobe se odda, zgoraj, kopalnica na 1134 E. 77 St.

(56)

Stanovanje iščeta

Novoporočenca iščeta 3-sobno stanovanje, spodaj, v Collinwoodu ali Euclidu. Kdor bi imel za oddati, naj pokliče 761-0258.

(56)

Stanovanje oddajamo

3 sobe in kopalnica, Hecker Avenue spodaj. Kličite 881-9894

(58)

V najem

Tri sobe se oddajo, zgoraj, z gorkoto na 1115 Norwood Rd.

(58)

Hiša naprodaj

Zidana vencer ranch hiša, 3 spalnice, 1½ kopalnica, velika kuhinja in obednica, lot 50 x 155, Richmond Heights. Kličite 486-4082. (59)

Johnson opustil načrt o združitvi tajništev

WASHINGTON, D.C. — Predsednik L. B. Johnson je sporočil Kongresu, da je izročil načrt o združitvi delavskega in trgovinskega tajništva posebnemu odboru v nadaljno proučevanje. S tem je načrt umaknjen z dnevnega reda.

Organizirano delavstvo mu je hudo nasprotovalo in Johnson se je podal temu pritisku.

Redka riba

Jeseter je sorazmerno redka riba. Najčešča je v Kaspiškem jezeru in rekah, ki se izlivajo vanj. Goje ga tudi v izlivu reke Loire na Francoskem. Iz jesetrovih iker pridobivajo kaviar.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

2784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop. ali kličite 341-1700 za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer

(58)

Ženske dobijo delo

Secretary

Experienced, general office work, off Payne Ave. near Bobby Brooks.

ATLAS TEXTILE CO.
1719 E. 39 St. (56)

Tovarniške delavke

Iščemo ženske za lahko skupinsko in zavijalno delo. Starost neomejena. Stalno delo, dobra plača od ure.

TRANSPARENT SPECIALTIES CORP.

3828 E. 91 St.
(med Harvard & Union)

(56)

Clerk - Typist

5 days a week, English speaking, willing to train, apply in person.

DIVERSA MFG. CO.
4518 Lakeside Dr.

(58)

Peter Selak:

Velikonočni spomini

II.

V njej je bila nameščena vojna komanda in to so Nemci bombardirali.

Kmalu so prišli ubežniki iz Novega mesta in od drugod, ki so nam povedali, da je vse v belih zastavah, da nas je premočni sovražnik obkrožil in da so ure Jugoslaviji štete.

Pri Gnidovčevih sem nato počival kakih pet ur. Tam so mi dali civilno obleko. Skozi Brezovo Reber sem se hitro bližal Novemu mestu. Najprej sem se ustavil v Bršljinu, pri hiši, kjer smo pred enim tednom stanovali. Od tam so odhajali zadnji vojaki. Napotil sem se proti kolodvoru, kjer je bilo zelo živahno. Dolg transportni vlak je stal na tirih, poln živil in vina, katerega so Nemci nabrali v Bolgariji ter ga peljali v Nemčijo. V Novem mestu ga je zalotil polom. Ljudje so se ga polastili in odnašali iz njega moko, testenine, mošt, sladkor in dobro vino. Prav so imeli. Založili so se za nekaj tednov s prehrano, saj se za to, dokler niso bile določene okupacijske zone, ni nihče brigal. Nemci pa so čez par dni nato prišli na svoj račun in so po vsej Sloveniji marljivo praznili polna skladišča hrane in jo z vso naglico odvažali v Nemčijo. Italijani so dobili za njimi povsod samo praznoto.

S kolodvora sem odšel proti kraju bombardiranja. Strašen prizor. Ogromna, nova, lepa meščanska šola je bila v plamenih. V njenih kleteh je bilo precej našega moštva zasutega, ki je čakalo smrt. Gasilci so marljivo reševali, a v notranjost si ni nihče upal. V šoli je bilo tudi skladišče municije, razstreljevanje je trajalo nad 24 ur in rešitev je bila nemogoča. Šele čez dva meseca so te uboge žrtve odkopali. Bilo jih je kakih sto po številu. Ljudje so bili zelo ogorčeni, neki resen in pošten moški pa je rekel: "Tako se zgodi, kadar zavladajo norci! Beograd je že dobil svoje in tudi Hitler kazni ne bo ušel. Vojna bo trajala še več let, škoda le za vse nadaljnje žrtve. Bog se nas usmili!" Tako je dejal možakar in žalosten odšel dalje. In prav je imel!

Potrt sem nadaljeval pot proti Št. Petru domov. Srečaval sem ogromno vojaštva, ki se je v strahu vračalo in je kljub žalosti imelo na obrazih sijaj upanja. Res so čez štiri leta Nemci doživeli še hujši poraz.

*

Veliko noč leta 1942 sem preživel v Ljubljani v zaporih okrožnega sodišča, v celici št. 169. Z bratom Jožetom, danes že pokojnim, so naju na soboto, 29. februarja aretirali Italijani. Nekdo je brata ovadil, da ima v hlevu spravljeno lovsko puško. Italijani so mislili, da je vojaška, in ko so zagledali neko staro puško, so bili še bolj ogorčeni ter naju takoj odpeljali v Novo mesto, nato pa v Ljubljano. Tam so naju ločili. V torek pred Veliko nočjo sva bila zaslišana pred italijanskim vojnim sodiščem. Vojni tožilec je bil italijanski kapetan Biffi, najin odvetnik pa dr. Kamušič iz Ljubljane. Obsodba: brat tri leta zapora, jaz, zaradi pomanjkanja dokazov, oproščen. Dvorana je bila polna poslušalcev, med njimi je bil tudi moj pokojni oče in trgovec iz Št. Petra g. Jože Novak. Skušala sta z nama govoriti, a jima ni uspelo. S solzami v očeh sta nama pomahala v slovo in takrat sem tudi oba zadnjikrat videl. Jože Novak je častno umrl septembra 1943 na Grčaricah, moj dobri oče pa julija 1944.

Oproščenci, osem po številu, smo nato odšli iz sodne dvorane v svoje celice. Pobrali smo svoje skromno imetje, se poslovili od tovarišev-sojetnikov in takoj odšli v transportno sobo po odpustnice. V naglici sem se moral posloviti od obtoženega brata in slovo je bilo težko. Veselili smo se svobode, se najedli in bili dobre volje. Mislili smo, da bomo skoro ozpuščeni, pa smo bili kmalu razočarani. Drugi dan po zajtrku smo namesto odpusta iz ječe, dobili ukaz, da moramo nazaj v prejšnjo celiko. Po uredbi laškega prava je bilo takrat določeno, če si oproščen od vojaške oblasti, te kot nezanesljivega nato obdrži civilna oblast. Veselo so nas spet sprejeli sojetniki v svojo sredo.

Bližala se je Velika noč. Na Veliko soboto zjutraj sem bil določen, da grem za našo celico, za 18 mož, v kuhinjo po čaj. Ko sem čakal v vrsti, zagledam pred seboj g. Lindiča iz Tržišča na Dolenjskem. Ta me začudeno pogleda in pravi: "Od kdaj si pa ti tukaj?" Jaz pa njemu nazaj: "Čemu pa ste Vi tukaj in zakaj?" Nato pa mi pravi g. Lindič: "Tako lepo diši po kuhinji, kakor doma na Veliko soboto zjutraj, ko so gospodinje kuhale šunko, klobase, gnjat." Obrisal si je solze in tiho sva odšla vsak v svojo celico.

Na Veliko soboto popoldne je bilo v celici zelo mirno in slovesno. Ob petih so se slovesno oglasili mogočni zvonovi Sv. Petra v Ljubljani. Tako lepih zvonov kot pri Sv. Petru v Ljubljani in pri Devici Mariji v Polju se ne sliši zlepa. Pri Sv. Petru so imeli vstajensko procesijo. Vsi v naši celici, tudi trdi komunisti, so z veseljem poslušali krasno zvonenje. Tenorist Lojze z Dobrove pri Ljubljani pa pravi: Dajmo no, zapojmo eno velikonočno in takoj začne Riharjevo: Zveličar gre iz groba. V naši celici nas je bilo sedem pevcev in še nikoli v življenju nisem slišal tako ubranega štiriglasnega moškega petja, kakor takrat v celici št. 169. Tudi po drugih celicah je bilo slišati velikonočne pesmi.

Na Veliko nedeljo smo doživeli posebno presenečenje. Postregli so nam z dobrim obedom. Dobili smo golaž in odlično polento ter pol litra vina. Razni dobrotniki so pa darovali vsakemu jetniku kos potice, sir, 5 cigaret in po 1 pomarančo. Prosili smo, da bi šli v kapelo k sveti maši. Žal nam je bilo to odklonjeno. Popoldne ob treh pa so nam sporočili: "Kdor želi k sv. spovedi, naj gre v veliko sprejemno dvorano in tam čaka na spoved, katera se bo začela ob štirih." Skoro vsak je izkoristil to priložnost in poravnal račune z Bogom. Tam sem zopet prišel skupaj z bratom in sva lahko govorila eno celo uro. Naslednji dan pri sv. maši in sv. obhajilu sva prišla zopet skupaj in se zadnjikrat videla. On je bil čez en teden odpeljan v zapore v Koper, jaz pa 16. julija v internacijo Treviso-Padova-Renicci.

Veliko noč usodnega leta 1943 sem preživel v laški internaciji v taborišču Renicci v provinci Toscana - Arezza. Nad 400 slovenskih in dalmatinskih rojakov počiva tam. Pomrli so večinoma v januarju istega leta. Lakota in nezadostna oskrba jih je spravila v prerani grob. Spali smo pod šotori brez pravih slamnjač in odej, hladno je bilo, čeprav smo živeli pod oljkami. Laška vojaška oblast se je za nas malo brigala. Italijanska katoliška Karitas je za nas zbrala nekaj kruha, sira, vina, obleke, a poveljstvo taborišča nabranega ni hotelo sprejeti in je vse cinično zavrnilo. Tamkajšnji prebivalci so se zelo zgražali nad tem. Taboriščni zdravnik, kapetan Giovani, je bil pa res zlata duša in je vedno rotil komando: "Ne vprizarjajte cirkusa, ker se nam lahko kruto kaznuje." Koncem januarja so nenadno prišle tri komisije, Rdečega križa, Vatikana in Ženeve. Tekom enega tedna se je položaj bistveno spremenil. Izboljšala se je hrana, mladinci so dobili dodatni obrok, nad tisoč onemoglih internirancev je bilo prepeljanih v bolnice po vsej provinci. Po šestih tednih so se zdravi in okrepljeni vrnili v taborišče. Nastopilo je toplo pomladno vreme. Začeli smo zidati barake, postavili kopalnico kar pod šotorom, tako da se je vsaka skupina vsaj dvakrat na teden lahko skopala, kar preje tri mesece ni bilo mogoče. Pa tudi sredstvo proti ušem in ostalemu mrčesu smo začeli dobivati. Tako smo se končno rešili te grozne nadloge. Dobili smo injekcije proti tifusu in legarju, cepili so nas tudi proti kozam. Nikoli ne bom pozabil dan sv. Jožefa leta 1943. Ta dan smo dobili vsak po pol litra izvrstnega vina za priboljšek. Še polovico ga nisi popil, pa si bil zaradi oslabelosti pijan kot čep. Jaz sem se po tistem vinu komaj privlekel k nečaku v mladinsko barako. Vlegel sem se k njemu na pograd in oba sva spala par ur. Spalo pa je tudi vse taborišče. Ko smo se zbudili, smo bili strašansko žejni, a drugače zdravi, ker nas je učinek vina poživil in okrepil. Jaz sem takrat tehtal 46 kg, medtem ko je moja normalna teža znašala 80 kg. V takem stanju smo preživljali post. Koncem marca nas je obiskal č. g. p. Zore — jezuit, in imel med nami 3-dnevni misijon. Gospod pater je jokal in pel z nami in nas s svojo kleno besedo dvigal in opogumljal. Nepozaben prizor je bil, ko smo med sveto mašo pristopili k sv. obhajilu kar pod oljkami. Naš pevski zbor je med mašo ubrano prepeval postne pesmi.

Naglo se je bližala Velika noč, ki je bila tisto leto zelo pozna, šele 25. aprila. Taborišče je začelo dobivati novo lično obliko. Naglo so rastle nove, lepe barake, okrog njih so se vile lepo urejene ceste, vso navlako in nesnago smo odstranili, tako da je res taborišče izgledalo kot lep park, delo pridnih rok taboriščnikov.

Člani pevskega zbora, 72 po številu, smo se pridno vadili za Veliko nedeljo in za pevski koncert, ki je bil predviden za Veliko nedeljo popoldne. Za Veliko noč smo si izbrali melodično mašo Missa Sancta Maria. Na harmoniju nas je spremljal danes že pokojni organist g. Janko Škerjanc. Le malo vinčka mu je bilo treba in mož je vse glasbene težave gladko prebredel. Petje sta poživili še dve violini in nepopisno lepo so odmevale naše velikonočne pesmi po toscanski dolini. Italijanskemu moštvu in oficirjem sta posebno ugajali naši velikonočni: Zveličar naš je vstal iz groba in Zgodnja Danica.

Pevski koncert popoldne je zelo lepo uspel. Zapeli smo 16 izbranih narodnih pesmi. Strokovni kritiki so se o koncertu zelo pohvalno izražali. Med nami je bil tudi harmonikar Radio Ljubljana g. Stanko, ki je na koncertu mojstrsko zaigral par točk. Koncerta se je udeležil poveljnik taborišča ter oficirji in vojaki, ki so nas zelo radi poslušali. Zbor je odlično vodil g. Tone Aselj, takrat še študent ljubljanske univerze, veseli biziljski rojak.

*

Veliko noč 1944 sem doživel v Trstu pri Sv. Ivanu v vojašnici Slovenskega domobranstva. Tja sem prišel 1. marca 1944. Iz Italije sem se 24. februarja 1944 vrnil v Ljubljano. Taborišče Renicci je bilo razpuščeno šele 14. septembra 1943. Po kapitulaciji Italije smo bili za žico še en teden in takrat so nas Italijani odlično hranili. Komunisti so trosili med nami vest, da so Amerikanci v Trstu in ob vsej jadranski obali, da so v Rimu in drugod in so začeli izvajati nad nami teror. Nekaj dni pred razpustom taborišča so priznali, da Nemci zopet obvladajo ves položaj v Italiji ter nas nagovarjali, naj se v slučaju razsula taborišča po skupinah prebijemo v republiko San Marino v Severni Italiji in določili vsaki skupini vodnika. Tisto popoldne 14. septembra okrog petih popoldne, ko so nam začeli deliti izvrstno večerjo, se pripelje po cesti ob taborišču mala nemška vojaška izvidnica, trije tanki in nekaj težkih avtomobilov. Namenjeni so bili proti Arezzu, ker verjetno za naše taborišče še niso vedeli. Ko so jih opazili laški taboriščniki, so hitro zapustili stražarska mesta in odhoteli v kasarno po prtljago in se razbežali po vsej okolici. Ko so ujetniki to videli, je nekaj močnih mož odstranilo žično ograjo in vse se je vsulo na prosto kot silen gorski hudournik. V teku pol ure je bilo vse taborišče prazno. Živo se še spominjam č. g. Simčiča, duhovnika reške škofije. Ker je bil zaveden Slovenec, ga je Mussolini mučil po Siciliji, Kalabriji in nazadnje je bil dva meseca z nami. Vse je drlo ven, on pa je v talarju, z malim kovčkom v roki, prav mirno in tiho odšel... Izredno dober človek je bil in menda živi še danes v zasluženem pokoju v koprski škofiji. Med našim begom so komunisti klicali desetine, a nihče se ni zmenil za to, vsak je šel svojo pot. Po dobri uri sem našel nečaka in par ožjih znancev. Odšli smo nazaj v taborišče, pobrali svojo skromno lastnino in odšli naprej. Naslednji dan so Nemci prevzeli taborišče. Nad pet mesecev sem v družbi nečaka in nekega domačina potoval po Italiji in priznati moram, da smo odlično živeli. V tem času sem srečal mnogo taboriščnih znancev. Vsi so si želeli čimpreje domov. Pri italijanskih kmetih smo opravljali razna dela in ker smo bili pridni in mirni, so nas povsod radi imeli. V februarju, ravno na pustno nedeljo, je prišel v gorsko vas Montriollo blizu Arezze kurir Rdečega križa iz Ljubljane. Iskal je internirance širom Italije in nas zbral kakih 40 po številu. Vsakemu je izstavil potni list, nas popeljal na nemško vojno komando, kjer so nam overili potne liste. Rdeči križ je poskrbel za hrano in sedli smo na vlak, ki nas je v teku dveh ni pripeljal v belo Ljubljano. Večinoma smo bili vsi iz taborišča Renicci. Dobri gorski prebivalci izpod Apenin so nas obilno založili s hrano in pijačo ter nam želeli vso srečo.

Megleno jutro nas je pozdravilo v Ljubljani. Bili smo brez vsakih dokumentov. Na policiji so nam izdali začasne legitimacije, nas naselili v prostorih bivšega učiteljišča na Ledinah, po hrano pa smo hodili v Delavski dom. Ljubljančani so bili zelo prijazni in dobri, a vse je bilo že zelo izčrpano in je s strahom gledalo v bodočnost. Takoj naslednji dan sva se z nečakom podala v ljubljansko stolnico. Okrog Marije Pomagaj je bilo vedno polno pobožnega ljudstva in svete maše so se brale neprestano od sedmih zjutraj do opoldne. Prerila sva se skozi vernike in pokleknila pred Marijo, se Ji zahvalila za pomoč, da naju je dve leti varovala vsega hudega. Bogve koliko prošenj je Marija sprejela v tistih časih in bogve koliko grenkih solza obrisala, kolikim je vlila novega upanja.

(Dalje prihodnjič)

—o—

Baker za utrditev

PITTSBURGH, Pa. — Baker uporabljajo največkrat kot primes srebru, da mu povečajo trdoto.

SAM'S DISCOUNT HARDWARE CO.
6812 ST. CLAIR AVENUE — EN 1-1635

SPRING OPENING SALE

TRIPLE XXX reg. 8.75	$6.75 100 lb.
Sheep & Cow MANURE reg. 3.25	$2.19 50 lb.
Sheep & Cow MANURE reg. 1.98	$1.25 25 lb.
GOLDEN VIGORO reg. 3.98	$3.19 35 lb.
All Purpose VIGORO reg. 3.25	$2.58 50 lb.
MILOGRANITE reg. 3.45	$2.58 50 lb.
GRASS SEED reg. 39c	19c lb.
ONION SETS	29c lb.
22 gal. GARBAGE CANS reg. 2.85	$2.19
GARDEN LIME reg. 98c	69c 50 lb.
Vinyl Flat PAINT, Semi Gloss ENAMEL, Hi Gloss ENAMEL Porch & Floor ENAMEL reg. 4.95	$2.88 gal.
16 Bushel PEAT MOSS reg. 4.95	$4.25
LEAF RAKES reg. 1.19	77c
SPREADERS reg. 5.95	$4.95
Dutch Boy HOUSE PAINT reg. 7.95 No. 110, No. 111	$5.85
PITTSBURGH HOUSE PAINT — reg. 7.95 — SPECIAL	$5.88 gal.

FREE: 50 lbs. MICHIGAN PEAT MOSS with each bag of SCOTTS FERTILIZER, TURF BUILDER, SCUTL, HALTS or BONUS

This sale will go on this week and next week
WE GIVE AND REDEEM EAGLE STAMPS
Complete Selection of Easter Flowers — Half Price
WISHING EVERYBODY A HAPPY EASTER!

A. GRDINA and SONS INC.
ŽELI VSEM ROJAKOM VESELO VELIKO NOČ
Priporočamo naklonjenosti rojakov vsa naša podjetja:
Dva najmoderneje opremljena POGREBNA ZAVODA
naš znani zavod na 1053 East 62nd Street, HE 1-2088
in novi, krasni zavod na 17010 Lakeshore Blvd., KE 1-6300
TRGOVINA S POHIŠTVOM
GOSPODINJSKIMI STROJI IN PRIPRAVAMI
15301 Waterloo Road, KE 1-1235
GRDINA RECREATION KEGLJIŠČE
6017 St. Clair Ave., EN 1-9398
z okrepčevalnico, ki ima vedno na razpolago dobre jedi in pijače

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM želi

JULIA MAROLT

LASTNICA GOSTILNE
1128 E. 71st St.
in
1129 E. 68th St.
Pristni legalni likerji
dobra vina, pivo in prigrizek.
Se toplo priporočamo

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM

OBLAKOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

katere novi naslov je 6532 St. Clair Ave.

Tel.: 431-2288 in 431-2289 ali pa doma WH 3-0169

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELITA VSEM
MARTIN IN WILLIAM KOZAR
lastnika
LA SALLE TAVERN
na 837 East 185. Street
Pri nas dobite vedno izbrana žganja, vina in piva, vino in pivo lahko vzamete tudi ven.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM DRAGIM ROJAKOM
RUDY KRISTAVNIK COMPANY
GRADBENA DELA — MIZARSTVO
5908 BONNA AVENUE
Telefon podnevi HE 1-0965,, zvečer HE 1-1108

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
EDWARD J. KOVACIC INSURANCE AGENCY
VSAKOVRSTNA ZAVAROVALNINA
7308 Hecker Ave. HE 1-3011

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VOŠČIJO
ODBORNIKI IN ČLANI DRUŠTEV
BARAGOV DOM in DRUŽABNI KLUB
6304 St. Clair Ave. EN 1-5926

M-M-R Cafe
JOE & MARY SADAR, lastnika
6507 St. Clair Ave. EN 1-9113
želiva vsem našim odjemalcem, vsem gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike. Izvrstna domača kuhinja, ribja pečenka, vse pijače, ljubezniva postrežba.

Vesele Velikonočne praznike želi
odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St. GLenville 1-5374

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

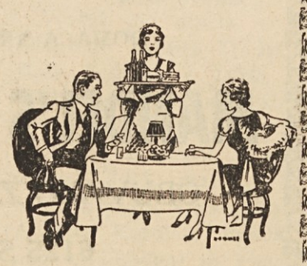

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah.

HUTCH'S GARAGE

6013 St. Clair Ave. (zadaj)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM OBISKOVALCEM NAŠE GARAŽE
IN PRIJATELJEM.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELITA VSEM DRAGIM ROJAKOM

DR. VINCENT OPASKAR

ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue HE 1-4114

in

FRANK V. OPASKAR

ODVETNIK — ATTORNEY AT LAW

HIPPODROME BLDG.

OFFICE: 771-4304 Res.: YE 2-9803

ŠTAJERSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM
SLOVENSKIM ROJAKOM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

BIRCH BAR

961 Addison Rd. Telephone: EN 1-8828

Lastnik **PETKOVŠEK ANTON** želi vsem gostom in prijateljem vesele velikonočne praznike. — Zahvalim se za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

TAŠČICA

Bilo je v tistem času, ko je dobri Bog ustvaril nebo in zemljo, stvari in rastline, in vsaki stvari podelil svoje ime.

Mnogo se pripoveduje o tistem času. In če bi poznali vse dogodke stvarjenja, bi razumeli mnogo, česar si sedaj ne znamo razložiti. Takrat se je zgodilo, ko je Bog v svojem raju barval ptičice, da mu je zmanjkalo barve in tako bi bil ostal tudi lišček brez barve, ako bi ne bil Stvarnik vseh čopičev obrisal ob njegovo perje.

Tedaj je tudi osel dobil svoja dolga ušesa. Ko pa je odšel od božjega prestola, je že pozabil svoje ime. Trikrat se je vrnil, da povpraša gospoda Boga, kakšno ime mu je dal. Stvarnik pa je postal že nestrpen, ga prijel za ušesa in zavpil vanje: "Osel, osel, osel!" Pri tem mu je ušesa zelo nategnil, da bi bolje slišal in si tudi bolje zapomnil.

Isti dan se je tudi dogodilo, da je dobri Bog kaznoval malo čebelico. Ko je njo ustvaril, je takoj začela neutrudljivo pobirati med. Ljudje in živali, ki še niso bili okusili sladkega medu, so ga hoteli dobiti. Ali čebelica je vsakega srdito nagnala in zbodla s svojim strupenim želom. Ko je Bog to videl, je pozval čebelico predse in ji dejal: "Jaz sem ti dal dar, da spravljaš sladki med, nisem ti pa dal pravice, da si trda do svojega bližnjega. Zapomni si, vsakokrat, kadar boš koga ubodla, boš umrla!"

Tedaj se je zgodilo tudi to, da je črček oslepel in da je mravljinec izgubil svoje kreljusti. Pa še mnogo, mnogo drugega čudovitega se je takrat pripetilo.

Stvarnik je ves dan ustvarjal, dobrotljivo delil novo življenje in pod noč ustvaril še neko majhno sivo ptičico. "Tvoje ime naj bo rdeča taščica," je rekel Gospod in odpustil ptičico.

Ko je taščica že nekaj časa letala po zraku in si ogledovala lepo zemljo, si je zaželela, da se pogleda v zrcalo. Res se je pogledala v zrcalo. Res se je pogledala v vodno gladino, se ogledovala od vseh strani, pa vendar ni mogla na sebi najti niti enega rdečega peresa. Odletela je nazaj k dobremu Bogu. Stvarnik je takrat zopet dobrotljivo ustvarjal. Pravkar je bil ustvaril metulje, ki so mu obletavali glavo. Golobje so grulili na njegovih ramenih, okrog in okrog pa so cvetele rožice in travice. Srce naše lepe ptičice je glasno utripali od strahu, ko se je spustila Stvarniku na roko. Dobri Bog jo vpraša, česa si želi.

"Rada bi te nekaj vprašala," pravi mala ptičica.

"Kaj bi pa rada vedela?" jo vpraša Gospod.

"Zakaj je meni ime rdeča taščica, ko sem pa povsem siva, siva od kljuna do repa?"

"Ej, moja mala prijateljica, popolnoma sem pozabil pordečiti tvoje prsi. Pa počakaj malo, tudi to pride na vrsto. Pustil ti bom ime rdeča taščica, zato pa se boš morala sama potruditi, da si zaslužiš rdeče perje." Tako je rekel Gospod in odpustil ptičico, da odleti v svet.

Ptičica je vsa zamišljena odletela nazaj v raj. O Bog, kaj naj vendar tako majhna ptičica stori, da si zasluži rdečkasto perje?

Dolga vrsta let je minula od onega dne, ki je bil na zemlji najsrečnejši. Pozneje so namreč ljudje in živali zapustili raj in se razširili po vsej zemlji. Naučili so se obdelovati polje, se voziti po morju, zidali so velikanske cerkve in gradili znamenita mesta, kakor so Tebe, Rim in Jeruzalem.

Nastal je nov dan, ki se v zgodovini sveta ne bo nikdar pozabil. V jutru tega dne je sedela mala rdeča taščica na pustem griču blizu zidovja mesta Jeruzalema. Prepevala je svojim malim, ki so ležali v nizkem grmu. Pripovedovala je svojim otrokom o veličastnosti dneva stvarjenja in poimenovanja vseh stvari na zemlji, kakor je to vsaka rdeča taščica, začenši od prve, pripovedovala svojim mladičem. "Ali glejte", je končala tožno, "že je minulo toliko let od onega dne, že toliko cvetlic je odcvetelo, že toliko ptičic se je zleglo, da vseh nihče ne more prešteti, a rdeča taščica je še vedno siva ptičica. Vse doslej se ji še ni posrečilo zadobiti rdečkasto perje." Mladiči so široko odprli kljune in vprašali, ali od njihovih prednikov še nikdo ni ničesar velikega napravil, da bi si bil pridobil na prsi rdečkasto perje.

"Vse smo storili, kar smo le mogli, a vse je bilo zaman. Me rdeče taščice smo se zanašale na našo ljubezen, s katero smo ljubile Boga in ljudi in vse stvari. Zanašale smo se tudi na svojo hrabrost. Že prva taščica se je hrabro bojevala proti zlim pticam. A ves up je bil zaman."

Ko je ptička umolknila, je zagledala, da se približuje po ulicah mesta Jeruzalem množica ljudi, ki je šla na grič, kjer je bilo tudi njeno gnezdo. Bili so to vojaki na gizdavih konjih, pa tudi duhovniki in sodniki so bili vmes, pa jokajoče žene in mnogo divje kričečega ljudstva. Siva ptičica je drhteč sedela na grmu. Bala se je, da bo divja drhal vsak trenutek pregazila grm in usmrtila njene mladiče. "Pazite," je govorila svojim mladim, "in bodite pri miru! Tu gre čez vas velik konj, tam dva vojaka, pa še za čudo veliko podivjanega ljudstva."

Nenadoma je ptičica obmolknila in postala kot nema. Tožno je razširila svoje kreljuti čez svoje mlade, da ne bi videli strahote, ki se je dogajala med ljudmi.

Mati taščica je s strašnimi očmi gledala na one tri ubožce, ki so jih križali. "O, kako so ljudje neusmiljeni," vzdihne taščica, "enemu od njih so celo trnjevo krono posadili na glavo. O, kako se mu je trnje globoko zajedlo v glavo, da mu na čelu in licih teče kri. Pa kako lep in dobrotljiv je ta človek, kako mil mu je pogled, da bi ga moral vsak vzljubiti. Meni je, kot da bi mi nekdo meč zasajal v srce, ko ga pogledam."

Mala ptičica je vse pogumneje sočustvovala s Kronanim in ga pomilovala zaradi trnja. "O, če bi bila orel, da bi mu mogla izruvati žebelj iz njegovih rok in pregnati to divje ljudstvo, ki ga tako muči. Pa čeprav sem majhna, vendarle mu moram pomagati," reče in odleti kvišku. Nekajkrat poleti okrog Križanega, ne da bi si bila upala bliže. Nenadoma pa hrabro poleti k Njemu in mu s kljunom izruve iz čela trn. Ko je to storila, je padla kapljica krvi Odrešenikove na prsi male ptičice. Ta kapljica krvi se ji je razlila po njenem perju in ji pordečila vse prsi. Ko se je vrnila v gnezdo, ji rečejo mladiči: "Tvoje prsi so rdeče, bolj rdeče kakor vrtnica."

"To je kapljica krvi iz Odrešenikovega čela," odgovori tožno ptičica, in ta barva se bo razgubila, kakor hitro se skopljem v potoku."

Pa četudi se je mala ptičica še tolikokrat kopala, rdečkasta barva njenih prsih ni nikdar več izginila. Ko so njeni mladiči odrasli, se je tudi na njihovih prsih svetlikala rdeča barva, kakor se svetlika od tistih dob perje vsake taščice do današnjega dne.

Selma Lagerloef

Bičanje

Na Pilatovem dvorišču
Jagnje božje bičajo;
kakor toča strašni biči
po telesu padajo.

Vse telo je raztepeno,
zdravega več mesta ni;
množica ga ran pokriva,
iz katerih teče kri.

Jezus je za grehe sprava,
plašč odeva ga krvi.
"Kje je tvoja božja slava,
Jezus, Kralj naš ljubljeni?"

"Vaši so nečisti grehi
me tako ponižali;
do kosti so me ranili,
vse oropali časti."

Gregor Mali

SLOVENSKA PISARNA

v Baragovem Domu, 6304 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Phone: EN 1-5926

Odprta ob nedeljah, torkih in petkih od dveh do šestih popoldne.

VOŠČIMO BLAGOSLOVLJENE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM PRIJATELJEM
SLOVENSKEGA TISKA

NAJLEPŠI IN NAJKORISTNEJŠI DAR ZA PRAZNIKE JE SLOVENSKA KNJIGA

Sprejemamo: naročnino za Mohorjevo družbo v Celovcu, za Svobodno Slovenijo, Duhovno Življenje, Kulturno Akcijo, Koroško Kroniko in za pakete — darila LIGE katoliških slovenskih Amerikancev.

Po naročilu nabavimo slovenske knjige, molitvenike, verske in kulturne revije in časopise.

NAJ BI BILI VESELI IN SREČNI
MED TEMI VELIKONOČNIMI PRAZNIKI
VSI NAŠI DRAGI ROJAKI!

Vsem tudi želiva, da bi lepo opravili vsa potovanja, ki jih imate v načrtih • Vselej, ko boste odhajali in se poslavljali, naj bodo srca polna veselega upanja in ob vsaki vrnitvi, vsakem svidenju z vašimi dragimi naj vam zadoščenje in sreča sijeta z obrazov. Kar bo v najinih močeh, bova pripomogla, da bo tako.

MR. & MRS. AUGUST KOLLANDER

SLOVENSKA POTNIŠKA PISARNA

6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103
Telefon: 431-4148

OUR BEST WISHES
FOR A JOYOUS EASTER

DEMSHAR & SONS

22034 Lake Shore Blvd. - Tel.: 731-4770

- Najpopolnejša izbira slovenskih in hrvaških pesmi na ploščah.
- Slovenske polke in plesna muzika na ploščah.
- Barvni T. V. aparati Magnavox in Stereo Phonograph.
- Vse vrste fotografskih aparatov, pripomočkov in materiala za fotografiranje.
- Harmonike vseh vrst — Chromatic Accordion.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM ROJAKOM, POSEBNO NAŠIM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

EDMUND J. TURK

ČLAN MESTNEGA SVETA —
23 WARD-COUNCILMAN

6411 St. Clair Ave. EX 1-3333

VOŠČI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM, POSEBNO VSEM MEŠČANOM V 23. VARDI, PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.

VESELE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VOŠČITA

DR. SONJA IN FRANČEK TOPLAK

zobna ordinacija in zobni laboratorij
v hiši Central National Bank

6420 St. Clair Ave. Telephone: 361-1970

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM!

TREBEC EXCAVATING, INC.

571 East 200th St. IV 1-1000

Euclid 19, Ohio

MIHCIC CAFE

7114 St. Clair Ave. Telephone: EN 1-9359

Lastnika voščiva vsem našim gostom in prijateljem
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE.
Priporočava se za vašo nadaljnjo naklonjenost.

FRANK in DOROTHY ZITKO

LOUIS in FRANCES ZIGMUND,
lastnika

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.

VOŠČITA IN ŽELITA VSEM ZNANCEM IN PRIJATELJEM TER ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE TER SE PRIPOROČATA VSEM ZA OBISK

MLADA BREDA

IVAN PREGELJ

"Še enkrat reci!" je dejal Šime.

"Goljuf!" je pribila krepko Neža. In odprle so se zatvornice njenih zdravih zob, da je kar tako lilo. Šime ni vedel, ali naj beži, ali naj počaka. "Pa reci, da ni res, pa reci, če moreš, da lažem, hinavec ti, goljuf nemarni. Mene si za nos vodil, moj denar si zapravljal, obljubil si mi, da me vzameš. Pa si se zmenil z njo, pa si se! Pa ne boš, Šime, ne boš! K fajmoštru pojdem in mu povem, kak mož si. Pa tudi oni bom povedala, naj te le ima, če te hoče. Lepega moža bo imela, prav res, lepega. Fej, sneduh ti, hinavski, ti požrešnost prikrita, lažnivec. Povedala ji bom, ji bom!"

"Nikomur ne boš povedala nič!" je odvrnil Šime in izkušal zbuditi v dekli prepričanje, da je užaljen in da se je ne boji.

Neža pa je klicala: "In zdaj povej, kje je grši človek od tebe? Redila sem te. Zato me še zasmehuješ in govoriš grdo o meni in lažeš. O, saj te bo Bog kaznoval, in te bo!"

"Ima drugega dela dovolj!" je pripomnil hlapec.

"Molči, gobezdalo!" je viknila jezna Neža in stopila korak bliže. Prav mimo nosu mu je mahala z grabljami. "Molči, hinavski ti potep. Kaj? In zdaj povej, kakšna neumna koza sem jaz in kako letam za moškimi. Povej, kar povej!"

"Tega nisem rekel," je skušal Šime ugovarjati.

"Rekel si. Predvčeranjim si rekel. Jedert je slišala, da veš. Kaj? Si se hotel prikupiti oni ničvrednici, ker ti je kupila čevlje? Oh, da mora biti tako neumna! Ji bom že povedala, naj ti jih le kupuje, naj. Pa da bi bolje naredila, da bi jih vrgla v vodo. In tudi to ji povem, da si bil že zaprt. Naj te le ima potem, naj te le ima. Naj se ji smejejo druge. Da veš. Tako bom naredila, da si boš zapomnil kozo."

"Čenče," je skomizgnil Šime.

"Kaj! Pa prisezi, da ni res, prisezi, če moreš. Pa ne moreš, Jedert—"

"Stara klepetulja! Pa ji verjemi! Saj za drugo ni na svetu, ko da dela sovraštvo. Pa ji verjemi!" je dejal modrovaje Šime. Nato se je obrnil fant vstran.

"Le glej vstran!" se je hudovala Neža. "Prav takšen si ko levi ropar, Judež, ti. O, da sem morala biti tako neumna, pa mu verjela, temu volku. Pa saj bi še svetnike preslepil, tako se dela lepega. Seveda, zdaj mu Neže ni več treba, tista je podedovala hišo, Neža pa nima nič. Kaj ne, tako si mislil, tako." In Neža se mu je popačila.

"Prav res, pačiti se ni treba, si že sama od sebe dovolj grda!" je pripomnil iz visokega krasnoslovskega stališča Šime. Žal ga Neža ni umela.

"Žabja slika na vodi, ti. Prej sem ti bila dovolj lepa!" je viknila.

"Regljati znaš, prav res, ko žaba," je zasukal vrženo sulico Šime na Nežo, ali pomoglo mu to ni nič. Še huje je razkačil deklo. Planila je proti njemu, ga popadla za vrat in ga zmotala na tla, preden se je mogel zavedeti.

"Ti dam, se norčevati iz mene," je klicala boječeljno in dokazovala in podpirala svoje mnenje s kaj izdatnimi mahljaji po hlapčevi glavi, ali kamor je že padlo. Tam na koncu senožeti se je tedaj pokazal Anže in se z veliko radovednostjo pripodil bliže in bil priča Nežinih dejanj in besed, ki bi jih bil, da jih je videl pastirček Prešeren, gotovo porabil za slovenski nesmrtni ep.

"In še za kozo, in za neumno in za njo, ki leta za moškimi," je kričala Neža in bila takt na grešno Šimnovo telo. Anže pa ni znal krotiti svojega srca in je svetoval, misleč, da je treba Šimnu ko šibkejšemu pomagati:

"O, Šime. Saj si fant. Ali se boš pustil ko otročaji od učitelja?"

Tedaj je Neža prenehala s svojim nečloveškim ravnanjem. Šime se je pobral. Bil je opraskan in celo šop las mu je bila v svoji togoti Neža izpulila.

"Aha!" si je mislil Anže, "zdaj pride ona na vrsto." Toda Šime je bil moder bojevnik, ki je pred bojem razmišljal in šele potem delal. Tako je tudi sedaj pomišljal nekaj časa in šele nato stopil korak nazaj in zamahnil z besedo proti Neži:

"Zdaj je vse proč, Neža!"

"Še ni!" je odvrnila hladnokrvno Neža in se pognala znova proti fantu. Ta je popadel grablje in bil divje okoli sebe.

"Pa pridi, pa pridi!" je zasmehoval napadajočo.

"Smrkavec," je viknila Neža, popadla oklešček pri svojih nogah in ga pognala v Šimna, da mu je preparal srajco na ramenu.

"Plačala jo boš," je zakričal Šime.

"Kdo bo pa kožo," se je smejal Anže. Tedaj je Šime pozabil na Nežo in se zapodil za nadležnim pastirjem.

"Le daj me, če me ujameš!" se je rogal Anže in jo brisal po senožeti. Hlapec pa je vrgel grablje za njim, da so se zlomile.

"Ali ti prinesem novih?" se je norčeval Anže.

Šime je grozil fantu s pestjo. Tedaj ga je pripravil k zavesti resni Pušarjev glas:

"Ali smo otroci, ali smo hlapci!"

"Mislim, da hlapci!" je odvrnil Šime.

"Potem bomo delali," je dejal Pušar in krenil dalje. Ob poti je ogledoval svet in modroval in grajal. In tako je dospel na Peč. Našel je Katro in Anico v izbi. Katra je razdirala neko staro krilo, Anica je likala srajce. Zdaj pa zdaj je stopila v sosedno sobo, kjer so na dan poroke plesali. Zdaj je bilo čudovito tiho tu notri in hladno in temno je bilo, da je mogel mali spati.

Da je našel Pušar Katro, mu ni bilo po godu, zakaj imel je opravka z Anico.

"Tako sem pogledal malo gor!" je rekel. Poznalo se mu je, da je v zadregi, da ne more vpričo Katre govoriti o tem, zaradi česar je prišel. Zato je skoraj s hvaležnostjo zapazil, da je Katra odšla, češ da kozarček domačega ne bo zavrnil.

Tedaj je zaupal Pušar Anici, da bi rad govoril z njo. Posedel je nekaj časa, potem pa je vstal, češ da bi rad povedal nekaj reči zaradi Anice, da je prišlo neko pismo in da je notri tako in tako.

Mož je govoril, ko da pobira iz žerjavice krompir. Katra ga je razumela:

"Le zgovorita se!" je rekla in hotela iti.

"O, tako ni treba," je dejal Pušar, "saj ni tako posebna ta reč. Nekaj korakov stopite, Anica, z mano." In proti Katri se je obrnil:

"Saj ni, da bi skrivala, ne, pa se mi je reklo, da naj ne govorim razen ž njo."

"Kar pojdi ž njim," je dejala Katra Anici. Ta je stopila na vrata sosednje sobe in poslušala.

"Bom pa jaz pazila na otroka, če se zbudi!" je dejala Katra in s silo krotila jezo, ki se je kuhala v njej.

Onadva sta odšla, Katra pa je stopila k oknu in mrmrala, videča ju odhajati:

"Le rujta, le! Bomo videli, kdo bo zmagal." Tedaj je zajokal otrok v sosednji sobi. Katra se je zganila in odšla k njemu in se vrnila kmalu zatem z razvezanim detetom in stopila zopet k oknu, kamor je bila postavila prej Anica likalnik.

Anica in Pušar pa sta se bila ustavila za hlevi in Pušar je dejal Anici:

"Tako je! Stari Poklonar je bil pri meni. Mož ima denar, pa je prišel, da če je res, da ni hiša Katrina, in da je ona vzela pri njem na posodo, češ da naj se intabulira, če hoče. Ali vam je kaj znano o tem?"

"Meni nič!" je odvrnila Anica, "pa bo že res, če je rekel Poklonar. V te reči se ne vtikam. Naj dela mati, kakor se ji zdi."

"Ne," je dejal Pušar, "to ne gre. Kdor jemlje na posodo, mora tudi vedeti, ali bo plačal ali ne. Katra pa sama ne more in nima pravice delati dolgov na hišo, ki je otrokova. Če je tako, da vi nič ne veste, potem se lahko vrneva. Zdaj lahko govorim ž njo."

(Dalje prihodnjič)

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

NA POTI NA ODER — David O'Connell, član orkestra v nekem nočnem zabavišču v Bostonu, Mass., se pelje v službo.

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

GIRL FRIDAY

To plant Mgr. Exper. in inventory & order control Kardex system, some purchasing procedures and shorthand. Must be able to undertake clerical functions relative to new systems. Co. benefits, hosp. ins., paid vacations.

Call 767-4140
Ask for Mr. C.
(56)

GENERAL LAUNDRY
No experience required. Steady employment. Time and ½ over 40 hours.
AMERICAN LINEN SUPPLY CO.
849 N. Franklin
(60)

Diet Kitchen Also Office Help

Has immediate openings for kitchen and housekeeping maids. Excellent place to work.

Northlake Hospital

365 E. North Ave. Northlake, Ill.
FI 5-8100
Mrs. Burke Mrs. French
(58)

MALE HELP

MOLD MAKERS
MOLD REPAIRMEN
All company benefits.
Air-conditioned shop.
GENERAL DIE MOLD
3029 W. Ohio
(56)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

8822 Oglesby BY OWNER
3 bedroom brick. 2 car garage. Ceramic kitchen & bath. Lath and plastered interior. Storms & screens. Gas heat. See Sunday or Monday.
SO 8-4678
(56)

6106 MONITOR
Open Sunday 2-4. New deluxe 2 flat. Full heated basement with bath. Close to schools & churches. By builder. AB 4-2280

MALE HELP

PERSONNEL DEPARTMENT

We want a young man who wants to grow with a top notch firm to interview applicants, keep records, must be able to type.

GOOD WORKING CONDITIONS. — CO. BENEFITS.
EXCELLENT TRANSPORTATION
(CTA bus stops at front door.)

MOTIVE EQUIPMENT MFG.
DIVISION BORG—WARNER
5253 W. Roosevelt Road, Cicero BI 2-2520
An Equal Opportunity Employer
(59)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO
VSEM NAŠIM ODJEMALCEM

HOLMES AVE. MARKET

15638 Holmes Ave. LI 1-8139
Cleveland, Ohio, 44110

p r i p o r o č a
da že sedaj naročite ali nabavite vse, kar boste za VELIKO NOČ potrebovali:
naše odlične domače mesene klobase, šunke, želodce, salame, vsakovrstno kvalitetno sveže meso, okusne riževe in krvave klobase itd.
• Poleg tega imamo tudi vse vrste grocerije,
• zelenjavo, sadje in vse, kar je potrebno za
• potice in velikonočne posebnosti-

SPREJEMAMO OSEBNA, TELEFONIČNA IN PISMENA NAROČILA! — Razpošiljamo tudi izven mesta!

K K
S J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
(K. S. K. J.)
nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- **izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:**
- **od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine**
- **za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00**
- **za odrasle člane bolniško podporo po $1.00 ali $2.00 na dan;**
- **članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.**

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje ---------- $16,300,000.00
Članov - 45,000 ------ Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina --- $39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

CE SE SELITE

Izpolnite ta izrezek in ga dan takoj pošljite. Ni potrebno, da napišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov .....
.....
Moj novi naslov .....
.....
MOJE IME .....

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

POHIŠTVO - GOSPODINJSKI STROJI

PRI NAS JE VELIKA IZBIRA KUHINJSKIH IN DRUGIH GOSPODINJSKIH STROJEV — IMAMO NAJLEPŠE POHIŠTVO IN OPREMO ZA VSE STANOVANJSKE SOBE.

Oglejte si našo zalogo — po domače se bomo pogovorili — z veseljem Vam bomo postregli, kakor boste želeli. Se boste sami prepričali, da dajemo odlično blago po zelo zmernih cenah.

VOŠČIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM PRAV VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVENUE
Phone: EN 1-3634
MR. IN MRS. JOHN J. SUSNIK IN SINOVI

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VAM ŽELI

DOMAČA TRGOVINA S ČEVLJI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St Clair Ave.
v Lauschetovem poslopju

Best Wishes for
a
Joyous Easter

MIN'S BEAUTY SALON

6430 St. Clair Ave.
EN 1-7157

Lastnica **MINNIE KADER** želi vsem gospem in gospodičnam, ki obiskujejo naš salon, vesele velikonočne praznike.
Iskrena hvala za naklonjenost, priporočam se za bodoče.

LYON DAIRY

Grade A Dairy Products
Homogenized Vitamin D Milk

SLOVENSKA MLEKARIJA

1166 E. 60th St. HEnderson 1-8492

Prav vesele in zadovoljne velikonočne praznike želimo vsem dragim odjemalcem in prijateljem!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIJO VSEM VSI IZ

TAUCHERJEVE MESNICE

491 East 260 Street RE 1-9566

Prvovrstne sveže in prekajeno meso, klobase vseh vrst, želodci, šunke
FRANK TAUCHER, lastnik

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
želita
CHICKIE in EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue Phone: 361 - 8698

• LIQUOR • WINE • BOWLING •

BEST WISHES FOR
A HAPPY EASTER
SEASON FROM

OHIO FURNITURE CO.

6323 St. Clair Avenue EN 1-5016

FURNITURE AND APPLIANCES FOR EVERY HOME • NATIONALLY ADVERTISED BRANDS